

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református Egyházkerület folyóirata

Rembrandt: A tékozló fiú hazatérése

2000. június

XI. évf. 6. sz.

Tartalom

Tanulmány

Derecsényi István: A jóeli prófécia újszövetségi beteljesedése	247
--	-----

Vasárnapi prédikációk

Komjáthy Aladár: Bizonyosságtevő keresztyénség. 1Korinthus 16,13	250
Lakatos Péter: A Szemét-kapu építője. Nehémiás 3,14	252

Áldozcsütörtöki prédikáció

Zsigmond József: Határmezsgyén. Apostolok Cselekedetei 1,8	255
--	-----

Pünkösdi nagyhetére

Bustya Dezső: Az Áldott Orvos rendelőjében	258
1. Adatfelvétel. Máté 9,9–13	258
2. Átvilágítás. Zsoltárok 90,8	259
3. Vérvizsgálat. Róma 6,12–14	261
4. Szemvizsgálat. Márk 8,14–26	263
5. Idegvizsgálat. Jób 4,13–14	264
6. Leletek összefoglalása. A Jelenések könyve 3,14–20	266

Pünkösdi prédikációk

Ábrám Sámuel: Nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten! 2Timotheus 1,7	269
Balogh Barnabás: Próbáljátok meg a lelkeket. 1János 4,1–3	271
Hegedűs Loránt: Akik Krisztus Jézusban vannak. Róma 8,1	274
Lengyelné Püsök Sarolta: A békeség és a Szentlélek. János 20,21–22	278
Szabó László: Isten temploma vagytok. 1Korinthus 3,16–17	280
Visky János: Akiket a Szentlélek vezet. Róma 8,14	282

Szentháromság vasárnapjára

Orbán János: Vajon ki tesz bizonyosságot rólag? 1János 5,7–8	286
--	-----

Iskolai évszóra

Csiha Kálmán: A minőség titka. Dániel 1,3–8, 15–20	289
--	-----

A Genezáret partján

Önvizsgálat pünkösdre	292
-----------------------------	-----

Alkalmi prédikációk

<i>Keresztelési prédikáció:</i>	
Szokody Gyula: Az Úr az én pásztorom. Zsoltárok 23,1	293
<i>Ifjúsági bibliaóra:</i>	
Sándor Endre: Amikor elcsüggedt a lelkem, az Úrra gondoltam. Jónás 2,4–8	294
<i>Temetési prédikáció:</i>	
Lengyel István: De nem vagyok egyedül. János 16,31–33	295

Pünkösdi versek

Balog Miklós: Pünkösdvárás	249
Somogyiné Csoma Irén: Pünkösdi imádság	254
Angelus Silesius (1624–77): Pünkösdi párversek	257
Fejes Ádám: Gyülekezet	268
Belenéztél-e? Arab mese	285
Antoine de Saint-Exupéry: Isten köpenye	288

A lapot alapította: D. dr. Csiba Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály
Számítógépes szedés, tördelés: Szabó Magdolna
ISSN 0254-4458

Tanulmány

Derencsényi István

Debrecen

A jóeli prófécia újszövetségi beteljesedése

Péter apostol pünkösdi beszéde (ApCsel 2,14–36)

Jóel próféta könyvének központi üzenete ez: közel van az „Úr napja”, vagyis az eszkatologikus ítéletnap.

Jóel egyaránt szól az „Úr napját” megelőző jelekről, valamint a végítélet lefolyásáról. Az „Úr napja” nála is azonos tartalmú a népszerű izráelita váradalommal: Isten megítél minden népet, csak a Jahve-tisztelő Izráel éli túl a rettenetes végítéletet. Az utolsó ítélet leírását erősen meghatározzák a prófétának a korabeli háborús katasztrófákkal kapcsolatos tapasztalatai, valamint egyfajta határozott nacionalizmus.

A prófétai bizonyágtételbe beépül egy ugyancsak meglévő régi váradalom, mely szerint Jahve kitölti, „rázáporoztatja” választott népe egészére az ő Lelkét; és Lelkéből immár nem csupán néhány karizmatikus vezető személyiség kap (vö. Ézs 44,3–5; Jer 31,33k; Ez 11,19; 36,26k; 39,29). Egyébként ezt az ősi sóvár vágyat a Biblia eredendően Mózes személyéhez köti: „Bárcsak az Úr egész népe próféta volna, és nekik is adná lelkét az Úr!” (4Móz 11,29).

Péter apostol a jóeli próféciát a pünkösdi eseményben látja megvalósulni, beteljesülni, s ennek pünkösdi beszédében hangot is ad: „Mert nem részegek ezek, amint ti állítjátok; hiszen a napnak harmadik órája van. Hanem ez az, ami megmondott Jóel prófétától: és léssen az utolsó napokban, ezt mondja az Isten, kitöltök az én Lelkemből minden testre...” (ApCsel 2,14–15)

1. A Lélek-kitöltésnek előzménye van

A pünkösdi esemény „nem derült égből villámcsapás”. Mint minden más üdvtörténeti esemény, úgy ez is szervesen illeszkedik Isten üdvtervébe. Isten nem improvizál, hanem határozott tervet követ. A Lélek-kitöltés az ember részéről lehet sóvár vágy, Isten részéről azonban szilárd elhatározás. Isten az ő üdvtervét nem rejti el, hanem kinyilatkoztatja. Ennek érdekében vette igénybe eszközként Jóel prófétát is.

Az sem véletlen, hogy a Szentlélek kitöltetésének, mint az üdvtörténet páratlan eseményének pünkösdkor, vagyis a szövetségkötés, illetve törvényadás emléknapján, valamint az aratási hálaünnepen kellett bekövetkeznie. Ez az időpont önmagán túlmutató jel, mely jelzi, hogy Istennek új, szövetséges népe (az egyház) születik, illetve most veszi kezdetét az eszkatologikus idők nagy lelki betakarítása, a keresztyén misszió (vö. Mt 28,18–20; ApCsel 1,8).

Mint ahogyan Jézus születését is előkészítő cselekmények előzték meg, ugyanígy volt ez a Szentlélek jövetelével is. Míg a próféták csak meghírdették a Lélek érkezését, addig Jézus Krisztus nem csak szólt a Lélek jöveteléről, hanem meg is teremtette a Lélek kitöltetésének „objektív feltételeit”.

2. A Lélek jelenléte a Lélek belénk áradása által válik érzékelhetővé

A Lélek jelenlétét, teremtő hatalmát csak a Szentlelket nyert emberek érzelik. Szentlélek nélkül legfeljebb álmélkodva és nagy zavartan csak azt lehet kérdezni: „Mi akar ez lenni?“, vagy ami még ennél is rosszabb, bántó cinizmussal, maró gúnnyal sértő, megálázó megjegyzéseket tenni, mint ahogy ott és akkor pünkösd napján Jeruzsálemben történt. Péter, a Lélek áldásában részesült ember azonban a dolgok, a jelenségek mögé lát; látja, érzékeli a Lélek jelenlétét, az isteni ígéretek beteljesedését, megcáfolhatatlannak bizonyuló igazságát. Ő már lát, észlel és tapasztal, míg a gúnyolódo „zsidó férfiak és Jeruzsálem lakói” csak előítéletekre, elképzelésekre és feltételezésekre hagyatkoznak.

3. A Lélek gazdag áradása

Jóel csak annyit tudott elképzelni, hogy egyszer majd Izráel egész népe részesedik a Lélek-közlésben, s nem csupán néhány kiváltságos kiválasztott; azonban azt álmában sem gondolta volna, hogy majd „ama bizonyos pünkösdön” „záporként hull majd az áldás”, és ama bizonyos pünkösdrel kezdődőleg a világ végezetéig folyamatosan kitöltetik a Lélek fajra, nemre, életkorra, szociális helyzetre, iskolázottságra, bőrszínre stb. való tekintet nélkül mindenkire, aki imádkozik a Lélek érkezéséért, aki hitközösségben várja a Lélek áradását.

Ha meggondoljuk, mennyi és milyen nagy válaszfalakat képes emelni a bűn ember és ember, közösség és közösség közé (nemek közötti feszültség, generációs ellentét, szociális különbség, társadalmi válaszfal, politikai megosztottság, kultúrharc, nemzetiségi-faji-vallási ellentét stb.), akkor annál inkább kell értékelnünk a jóeli prófécia beteljesedését, vagyis a Lélek egyetemes, minden leszűkítéstől és kirekesztéstől mentes szabad áradását. „Az utolsó napokban kitöltök az én Lelkemből minden testre.” A jóeli prófécia újszövetségi beteljesedése felülmúl minden elképzelést, s örök érvénnyel hirdeti: nem szűkmarkú az Isten, hanem bőkezű ajándékozó. Nem respektálja a meglévő elválasztó, egymástól elidegenítő, vagy éppenséggel szembefordító különbségeket, hanem megszünteti azokat.

4. Szentlélektől nyert látás és szólás

A jóeli prófécia, „ifjaitok látásokat látnak, és a ti véneitek álmokat álmodnak ... az én szolgálóimra és szolgálólányaimra is ... profétálnak” újszövetségi beteljesedése egy torz szemléletű, eldurvult, kommunikációs zavarokkal küszködő világban került sor. A Szentlélek látással ajándékoz meg ott, ahol eddig vakság, vagy elvakultság, tudatos szembehunyás, vagy elkeseredett, kiábrándult „én már látni sem akarok” állapot volt.

A Szentlélek megtanít látni, lényeglátónak lenni, a dolgok mögé, illetve mélyére nézni.

A Szentlélektől nyert látás mindent megelőzően Krisztus-látás, erre utal Péter pünkösdői beszéde is. A Lélek kitöltetése híján mind Péter, mind pedig a tanítványtársak nem voltak tisztában a Krisztus-titokkal, de a Krisztusról tanúskodó és Őt dicsőítő Lélek vétele után megváltozott a helyzet, egyszerre kivilágosodott előttük és rendíthetetlen bizonyossággá szilárdult számukra a tény: a keresztre feszített Názáreti Jézust „Úrrá és Krisztussá tette ... az Isten”.

A Szentlélek láttatja meg, hogy a húsvéti hit és pünkösdői tapasztalás elválaszthatatlannul egyívű tartoznak.

A Lélektől nyert látásban benne van az örökkévalóság távlata, az üdvösség perspektívája, s ugyanakkor a jelenvaló világ minden gondja, megoldásra váró problémája, minden felelőssége és kötelezettsége.

A Szentlélek azonban nem csak látásban, felismerésben részesít, hanem a prófétikus erejű szolás ajándékában is.

Péter pünkösdi beszéde, mint a jóeli prófécia: „fiaiatok és leányaitok profétálnak” újszövetségi beteljesedése jól érzékelteti, hogyan teszi Isten „az utolsó időkben” a Lélektől ihletett prédikációt életformáló, teremtő erejű Igévé.

A prófécia pünkösdi beteljesedése egyben ráirányítja egyszer s mindenkorra szóló érvénnyel a megszülető egyház alapfunkciójára, az igehirdetésre is a figyelmet.

A jóeli prófécia beteljesedése nem korlátozódik ama bizonyos pünkösdi eseményre, egy adott napra és Jeruzsálemre, mint kizárólagos helyszínre. Ott és akkor egy prófécia beteljesedett, de azzal nem befejeződött, hanem elkezdődött valami, a Lélek-áradás, amely tart a világ végezetéig. Ezért a mi lehetőségünk, boldog kiváltságunk és szent kötelességünk hívni Őt: „Veni creator Spiritus!”

Balog Miklós

Pünkösdvárás

Jöjj, békességnek építő Szentlelke,
új-pünkös-d-vágyó szívünk egyre vár!
Szállj romboló, békétlen emberekbe,
s erőtlen lesz a borzalmas halál;

mert kit betölt sz, annak örök az élte,
s szívéből, mely Lényednek temploma,
egy ősi vágy sugázzik szét: a Béke,
s lélektől lélekig lángol tova.

Lesz új pünkös-d: megélednek a holtak,
s tíz évszázadja jön a békekornak.
A kétség és a félelem helyébe

a szeretetnek teljessége lép,
nem béklyóz Bábel bűnös öröksége,
és egyetért majd minden ajkú nép!

Vasárnapi prédikációk

Komjáthy Aladár

Bizonyágtevő keresztyénség

Alapige: 1Korintus 16,13

Bibliolvasás: 1Péter 5,1–7

Pál apostolnak súlyos oka volt arra, hogy két levelet is írjon a korintusi gyülekezetnek. 18 hónapig tartózkodott Korintus városában és munkájának látható eredménye lett az ottani keresztyén gyülekezet. Egy drága és szent közösség, amelyben a lelkek lélekben és igazságban imádhatták a mennyei Atyát és megváltójuknak, üdvözítőjüknek tartották Jézus Krisztust. Pál apostol arra törekedett, hogy az atyjafiait, a zsidókat a keresztyén gyülekezet tagjává tegye, sorsukat nagyon a szíven viselte, szerette volna számukra megmutatni az üdvösség felé vezető utat, saját bevallása szerint képes lett volna átokká lenni értük, de hiába volt minden igyekezete, a zsidók nem hallgatták az evangéliumot és az Úr Jézusban nem akarták elismerni a próféták által megjövendölt Messiást. Ezért azután elhatározta, hogy elmegy más munkaterületre a pogányok közé bizonyágot tenni a feltámadott Krisztusról. Azonban hiába hagyta ott Pál apostol Korintus városát, mert azt a parányi keresztyén gyülekezetet szüntelenül maga előtt látta lelki szemeivel. Imádkozott érte, azután sokszor nem tudott még éjszaka sem aludni miatta, mert attól félt, hogy áldozatává lesz a zsidók és pogányok támadásának. De még jobban félt az emberi erőszak és vadság mellett attól, hogy a zsidó és pogány bűnök behatolnak a gyülekezet kerítésein s akkor azután elsorvad a keresztyén élet, a gyülekezeti tagok visszaesnek a zsidók merev formaságába és a pogányok sötét világába. Azért írta ezeket a leveleket, kérve testvéreit arra, hogy maradjanak meg hitükben: az Isten félelmében és a Krisztus követésében.

Pál apostol írása minden keresztyén közösség számára időszerű marad. Annyi baj és veszedelem fenyegeti most is Krisztus anyaszentegyházát, mint az ókorban az ellentétek városában: Korintusban. Magyar földön annyit ér a református keresztyén anyaszentegyház, mint amennyit megvalósíthat az evangéliumból és amennyire terjeszteni tudja az Isten országát. Ebben a hitetlen világban most is a bizonyágtevő keresztyének vannak a legkevesebben, akiknek üzen Isten az apostol írásain keresztül. Jertek testvéreim, hallgassuk meg Isten üzenetét.

Pál apostol elsősorban azt írja: Vigyázzatok! Rövid szó, egy felkiáltás csupán és mégis mennyi gondolatot tud kifejezni. Egész emberi életünkön keresztül folytonosan vigyázni tartozunk. Vigyázunk testi épségünkre, mert ha csonkák-bonkák, süketek és vakok lennénk, szörnyű nehéz lenne az élet. Amerre szétnézünk a világban, állandó figyelmeztetés hangzik felénk. Nézzük meg azt a helyet, amerre magasfeszültségű áramot vezetnek, nem látunk-e ott egy táblát rajta halálfejjel és ökölnyi betűkkel, hogy a vezeték érintése föltétlenül halált okoz? Vasúti átjáróknál szintén ott látjuk a figyelmeztetést, hogy vigyázzunk, mert a vonat könnyen elüthet. A föld gyomrában, ahonnan bányásszák a szenet – ha kíváncsiságból megnézzük a föld alatti életet és a bányász nehéz munkáját –, egyik figyelmeztetés jön a másik után, hogy vigyázzunk, mert különben könnyen baleset érhet bennünket. De testünkönél fontosabb a lelkünk. Vigyáznunk kell arra, hogy lelkünket meg ne mótelyezze a bűn, mert lelkünkről áterjedhet testünkre és akkor a bűn terhe alatt összeroppanhat az életünk. Lelkiállapotunkat arcunkon hordozzuk, ha megvan a békességünk benső emberünkben, nyugodt és derült az orcánk, de ha békétlenség dül

bennünk, vagy bűn emészt minket, akkor az eltorzítja orcánkat, sötétté teszi tekintetünket. Jézus mondta: „Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne jussatok.” (Mk 14,38) Vigyáznunk kell gyülekezeti életünkre is. Az Ige szolgálata nem csak a lelkipásztor kötelessége, hanem a presbitereké és a gyülekezet minden tagjáé is. Milyen szomorú látvány az, amikor az egyháztagok semmit nem gondolnak az anyaszentegyházzal, azt egyszerűen a lelkipásztorra hagyják, nagy nehezen megfizetik az adójukat és azzal el is intéztek mindent, ami a gyülekezeti életre tartozik. Az ilyen emberek beszélnek azután úgy, hogy vigyázzon a nyájra a pásztor, mert nekik más munkaterületük van, az anyagi javaktól, gazdaságuktól, üzleteiktől nem tudnak időt szakítani az élő Isten szolgálatára. Vigyázzunk gyülekezeti életünkre, mert temérdek a veszély, ami fenyegeti a hit- és szeretetközösséget. A vigyázóknak sokkal nehezebb a helyzetük, mint a konkolyhintőké, mert azok Isten törvényei szerint cselekesznek és minden lépésükért felelősséget érznek, míg az utóbbiak a föld alatt dolgoznak és nem építenek, hanem rombolnak. A gyülekezetben mindenek ékesen és szép renddel történjenek, erre kell vigyázni minden bizonyágtévő református keresztyénnek.

A második figyelmeztetése az apostolnak: „Álljatok meg a hitben.” Nekünk csak az igaz hitben szabad megállanunk. Az igaz hitet a Heidelbergi Káté így határozza meg: „Nemcsak oly bizonyos ismeret, melynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő igéjében nekünk kijelentett, hanem egyszersmind erős bizodalom is, melyet a Szentlélek az evangélium által gerjeszt szívemben, hogy nem csak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot és üdvösséget ajándékoz Isten, ingyen kegyelemből, egyedül Krisztus érdeméért.” A hitben azért kell megállanunk, mert mi imádkozó és hívő emberek hit nélkül nem élhetünk. A növényzetnek amilyen szüksége van a napfényre, a nap melegére, éppen olyan szüksége van a mi lelki életünknek a hit világosságára és erejére. Hit által érezzük magunkhoz közel a mennyei Atyát, hitünk erősít meg minket szenvedéseink idején, hitünk gyógyítja meg fájdalmas sebünket, amelyet az élet harcában kapunk, a hit emeli fel az elesett embert és a hit mondja meg nekünk, hogy van váltság és van kegyelem. Ha a mi református keresztyén őseink nem állottak volna meg szilárdan hitükben, még a nyoma sem maradt volna meg ezen a földön a magyar református keresztyén anyaszentegyháznak. De vállaltak inkább mindent, megszegyenítést, meghurcoltatást, börtönt és vagyonelkobzást, mintsem a hitükben tántorodtak volna meg. Ha ezt az apostoli intelmet szívükre vennék a házassulandó fiatalok, akkor vegyes házasságban nem érne annyi károsodás bennünket, de nem hagynák ott meggondolatlanul és könnyelműen azok sem, akik alacsony indokból szakadnak el egyházunktól, amelyet az ősök tenger áldozattal tartottak fenn több mint 400 éven át. Nem csak a lelkipásztornak kell erősen megállani a hitben, hanem presbitereknek és egyháztagoknak egyaránt, mert ezáltal gyarapodik az anyaszentegyház lelki birtokállománya és ezáltal nézhet bátran előre a jövőbe.

Van azonban itten még egy harmadik figyelmeztetés is, amely így hangzik felénk: „Legyetek férfiak!” Nem kis feladat ezen a világon igazi férfiúnak lenni. Akit nagyon meg akarnak dicsérni a férfiak között, arra azt mondják, hogy talpig férfi. A férfiúságnak sok kelléke van. Először is a férfi mindig bátor marad. Ezer veszély között is helyén marad és nem fut el gyáván, hogy életét vagy vagyonát menthesse. Szembenéz minden bajjal és inkább választja a nehéz sorsot, mint a meghátrálást. De a férfiúság abban is megnyilvánul, hogy szereti a munkát. A családot a férfi tartja el becsületos munka által és nem akarja mások által eltartatni. Az igazi ref. keresztyén férfi tisztában van azzal, hogy Isten munkatársai csak a munka által lehetünk, éppen azért, amíg itt járunk a földi életben, nekünk férfiaknak sokat kell dolgoznunk. A férfi nem élhet henye életet, hanem keresi a munkát és nem csak feladatot tud vállalni, hanem azt igaz lélekkel el is végzi, amit magára vállalt. A balkáni népek között nem egy van olyan, ahol a férfi semmit sem

dolgozik, egész nap henyél, csak az asszony az, aki szántja a földet, veti abba a magot és arat. Azonkívül még a családi tűzhelynél is az látja el a teendőket. Ezek nem is férfiak, mert a munkát nem becsülik és attól, hogy férfiaknak nevezzék őket, igen messze vannak. A teher, a munka, a kötelesség hűségese teljesítése tesz bennünket férfiakká és a férfinévre érdemessé. Végül az igazi férfiúság még az imádkozó életben is jelentkezik. Sok gyülekezetünkben csak az asszonyok járnak templomba és inkább azok imádkoznak, mint a férfiak. Abban a tévhitben élnek, hogy a kegyes élet csak az asszonyhoz méltó. A munka szerszámát forgató férfikéznak is imára kell kulcsolódnia. Nincsen erősebb kéz, mint a munkás keze, ha imára kulcsolódik. Milyen felemelő látvány a földművelők imádsága. Mielőtt hozzákezdene az aratáshoz, leveszik fejükről a kalapot és imádkoznak. A bányamunkások imája is nagyon megható, mielőtt leszállanának a föld gyomrába, Istenhez fohászkodnak. Igazi férfi volt Rákóczi kancellárja és bizalmas embere, az imádkozó férfi: Ráday Pál, aki roppant alázatos lélekkel tudott Istenhez fordulni. Igaz férfi volt Tisza István, de nem csak államférfiúi képességei tették azzá, hanem főképpen imádságos lelkülete, mélységes vallásossága, amit megmutatott a harctéren, amikor imádsággal temette huszárait lelkipásztor híján.

Az utolsó figyelmeztetés pedig ez: „Legyetek erősek!” Erős csak az lehet, aki minden kísértést legyőz azért, hogy Istennek éljen. Ő, mennyiszor ólalkodik körülöttünk a kísértő és mindig ott akar hozzánk közeledni, ahol a legkönnyebben megsebezhető az oldalunk. A német monda szerint Siegfried sárkány vérben fürdött meg, azért sebezhetetlen volt minden csatában. De ellenfele megtudta, hogy testén van egy parányi hely, amibe beleszalad a dárda. Ezt kereste ki és sikerült dárdáját testébe döfni. Csak akkor mutathatjuk meg erőnket, ha a kísértést minden esetben legyőzzük és magunktól a kísértőt távol tartjuk.

*

A korintusi gyülekezet meghallgatta Pál apostol tanácsát, mert tudta, hogy örök igazságot tolmácsol. Hallgassuk meg mi is Isten üzenetét az apostol tanácsában, hogy a magyar református keresztyén anyaszentegyház erősödjék hitünk és életünk által, jövője pedig biztosíttassék.

Lakatos Péter
Radnótfája

A Szemét-kapu építője

Alapige: Nehémiás 3,14
Bibliaolvasás: Nehémiás 2,1–5.11.12a.13.17–18

A felolvasott ígéről, vagy az ahhoz hasonló bibliai részekről nemigen szokott elhangzani prédikáció. Sőt, általában nem is olvassuk végig az ilyen részeket: amikor bibliaolvasás során ilyen részhez értünk, általában átugorjuk, mert úgy érezzük, hogy nincsen fontos mondanivalója. Pedig ez is Isten Igéjének része és ennek is van üzenete számunkra. A mai prédikációban ennek a jelentéktelennek tűnő igének az üzenetét próbáljuk megkeresni.

I.

Krisztus születése előtt négyszázötven évvel vagyunk, száz évvel a babiloni fogságból való hazatérés után. A fogságból hazatértek már felépítették a templomot, de Jeruzsálem várfalai még romokban hevernek. Így hát a város lakói, de maga a templom is, ki van szolgáltatva az ellenséges támadásoknak. Ezért Nehémiás, aki a fogságban született zsidó volt és a perzsa királyi udvarban

magas hivatalolt töltött be, engedélyt kért a királytól arra, hogy felépíttesse Jeruzsálem falait. Miután a király beleegyezését elnyerte, elmegy Jeruzsálembe, megszervezi a munkát és nekifognak az építésnek. Erről a munkáról szól Nehémiás könyve. Ezen belül pedig, a könyv harmadik része tulajdonképpen azoknak a névsora, akik a várfalak újjáépítésének munkájában részt vettek. Az az egy vers, amelyet kiválasztottam ebből a hosszú felsorolásból, elmondja azt, hogy a tíz városkapu közül az egyiket, a Szemét-kaput egy Malakiás nevű férfi, Bét-Hakkerem tartomány előljárója építette újra. Jó lenne többet tudni erről a Malakiásról, az ige azonban nagyon szűkszavúan és tényszerűen beszél róla, egyetlen ténymegállapító mondatban. Azonban ebből a kevésből is levonhatunk néhány tanulságot saját életünkre és saját munkánkra, szolgálatusunkra nézve.

A Szemét-kapu Jeruzsálem déli oldalán volt és a Gé-Hinnom völgybe nyílt. Nagyon rossz híré hely volt ez a völgy. Ez volt az a hely, ahol Izráel történetének sötét korszakaiban egy pogány bálvány tiszteletére emberáldozatokat mutattak be. A Krónikák könyvében olvassuk, hogy Akház és Manassé királyok saját gyermekeiket áldozták fel, égették meg ezen a helyen. Az Ószövetség által „utálatosságnak” nevezett dolgok emléke kísértett ezen a helyen; olyan eseményeké, amelyeket ma, józan ésszel el sem tudunk képzelni. Ezenkívül, a Gé-Hinnom völgyében volt Jeruzsálem szeméttelpe. Ide hordták ki a szemetet, a döglött állatokat és az árnyékszekek tartalmát. A Szemét-kapu pontos fordítása tulajdonképpen Trágya-kapu. Annyira rossz emlékü volt ez a hely, hogy a Gé-Hinnom, a gyehenna lett a pokol másik neve.

Ezen a helyen kellett dolgoznia Malakiásnak és ő vállalta ezt a feladatot. Biztosan szívesebben építette volna a Juhok kapuját, ami ott volt a templom mellett, de azt a papok építették. Az óváros falain is szívesebben dolgozott volna, de oda is más volt beosztva. Malakiásnak csak a Szemét-kapu jutott. Az ötödik versben azt olvassuk, hogy Tékoa városának előljárói nem voltak hajlandók részt venni a munkában. Malakiás is visszautasíthatta volna a kellemetlen feladatot, de nem tette. Ő vállalta a munkát azon a helyen: elvállalta a „piszkos” munkát.

Könnyű elképzelni azt, hogy milyen kellemetlen lehetett ez a munka. Az építés július–augusztusban folyt, a legnagyobb hőségben. A rothadó szemétdomb mellett, döglött állatok és emberi ürülék szagával az orrukban dolgoztak a Szemét-kapu építői. Ez nem egy dicsőséges, kellemes feladat volt, hanem nehéz, kellemetlen, sokszor bizonyára undorító munka. A munkát azonban el kellett végezni és Malakiásék el is végezték becsülettel.

II.

Üzen-e valamit nekünk ez a történet? Persze, hogy igen. Jeruzsálem várfalait azért kellett megépíteni, hogy megvédjék a templomot és Isten népét. Azt is mondhatnánk, hogy az egyházat, sőt Isten országát építették. Tették ezt egy zavaros, bizonytalan időben, szegénységben, állandóan tartva a szomszédos népek támadásától. Meglátták az építés fontosságát és áldozatok árán, de összefogással felépült Jeruzsálem. Amikor mi a mai időkben számba vesszük az építenivalót (elki és anyagi értelemben egyaránt), akkor azt látjuk, hogy az aratnivaló sok és a munkás kevés. Azt látjuk, hogy mindenki el van foglalva a saját munkájával, építésével, feladatával. Az emberek körülbástyázzák saját életüket, válaszfalakat emelnek, de nem épülnek fel azok a közös falak, amelyek össze kellene hogy tartsanak bennünket. Azt látjuk, hogy sokszor hiányzik a kedv, az akarat, az öntudat, az összefogás, és még annyi minden, a közös munkához. Egy valamit azonban tudnunk kell: addig, amíg Jeruzsálem falai fel nem épültek, addig a nép nem volt biztonságban. Hiába építették fel a fogságból hazatérők házaikat – ki-ki a saját magáét –, a biztos oltalmat adó falak hiányoztak. Jeruzsálem lakói akkor érezhették biztonságban magukat és családjukat, amikor közös munkával felépültek a falak. Ne gondoljuk azt, hogy biztonságot ad az, amit csak magunknak, magunkért építünk!

Malakiás munkája nélkül nem lett volna teljes Jeruzsálem újjáépítése. A templom építése tulajdonképpen csak akkor fejeződött be, amikor megépültek a várfalak, amikor felépült a Szemét-kapu is. Nem csak az elismerést és megbecsülést hozó munkára van szükség, hanem arra is, ami kevésbé kellemes, ami adott esetben egyenesen kellemetlen, vagy ami észrevétlenül marad. Malakiásnak a nevét feljegyezték az „aranykönyvben” – legalább ennyi jutalma volt! Mi most gondoljunk azokra, akik az egyházért, Isten országáért dolgoznak és még ennyi elismerés sem jut nekik. Gondoljunk arra a sok „láthatatlan” munkára és háttérben maradó munkásra, ami és akik nélkül

nem lenne teljes az egyház szolgálata. És gondoljunk arra, hogy dolgozni, szolgálni, adakozni, segíteni, nem az elismerésért, hanem Isten országáért kell.

III.

Malakiás, a Szemét-kapu építője mögött valahol ott van Jézus Krisztus is. Az a Jézus, aki megmosta a tanítványok lábát, aki nem fordult el a leprástól, aki szóba állt a vámszedőkkel és az utcalányokkal. Az a Jézus, aki virágvasárnap nem a királyi trón dicsőségét, hanem a keresztyán gyálatát választotta. Az a Jézus Krisztus, aki példa kell legyen mindnyájunk számára az alázatos, önzetlen, szolgáló munka vállalásában.

Az ilyen munkának is megvan a szépsége, amit csak az érez, aki végzi ezt a munkát. Az alsóidecsi öregotthonban voltak egy karácsonykor és behívtak úrvacsorát osztani egy ágyban fekvő beteghez. A szobában, ahova mentünk, két magatehetetlen ember feküdt, akiket talán hetek óta nem mosdattak meg, nem mosták ki a ruháikat, akik sokszor nem tudtak addig várni a dolgukkal, amíg hozták az ágytálat. Szörnyű bűz volt abban a szobában: a betegségnek, a nyomorúságnak, a tehetetlenségnek a bűze. De ott is meg kellett teríteni az úrasztalát és ki kellett szolgáltatni az úrvacsorát. Nagyon nehéz és szomorú szolgálat volt. De talán soha máskor nem éreztem annyira át azt, amit minden úrvacsoraoztás előtt elmondok: „Én, mint az én Uramnak, a Jézus Krisztusnak *szolgája*.”

A babiloni fogságból 537-ben tértek haza a zsidók. Húsz év múlva felépítik a templomot, de csak újabb nyolcvan év után épülnek meg Jeruzsálem falai. A fogság akkor ért véget, amikor újjáépült maga a város, mint közösség. Akkor, amikor Jeruzsálem falaival együtt felépültek a lelkeket összekötő – és nem elválasztó – lelki falak is.

Mi még a fogságban vagyunk. Mi még nem látjuk igazán értelmét a közös építésnek. Emelkednek azok a falak, amelyek elválasztanak bennünket, de közös falaink még nem épültek fel. Mi még nem vállaljuk a Szemét-kapu építését, még fintorgunk néha. A testi rabság véget ért, a Templom megvan, de az igazi falak még romokban hevernek. Vajon fel akarjuk-e építeni őket igazán? Ámen.

Somogyiné Csoma Irén

Pünkösdi imádság

Mily szép is lenne,
Ha az a Harmadik,
Az a dicső,
Aki szélviharával
Megrázta a
Felházat,
Aranyló lánggal
Tüzes nyelvekkel
Koszorúzza
A felfelé néző
Sóvárgó sziveket.

Ma is zúghatna
Hatalmas erővel
Mennyei vihar,
Hogy elsöpörné
Ezt a kavargó
Sötét zürzavart,
Gyűlölet, ármány
Mint a viasz
Olvadna el,

Szentlélek Isten!
Óhajtva várunk,
Jövel! Jövel!

Áldozócsütörtöki prédikáció

Zsigmond József

Nagyvárad

Határmezsgyén

Alapige: Apostolok Cselekedetei 1,8

Bibliolvasás: Apostolok Cselekedetei 1,4–12

Életünk folyamán sokféle határmezsgyéhez érkezünk el. Igaz ez térbeli és idői vonatkozásban egyaránt. Döntő fontosságúnak számít, amikor olyan ország határát lépjük át, ahova már régóta vágyakoztunk, de csak hosszabb készülődés után vált valóra, és meghatározó életünkre nézve, amikor ugyan sehova sem megyünk, de mégis olyan pillanat érkezik el a magunk vagy a mieink számára, amely sorsfordító lehet. Jogosan mondhatjuk, hogy ezek az alkalmak – határmezsgyéi életünknek.

Mennybemenetel napját ünnepeelve és újraolvasva Jézus Krisztus mennybe emeltetésének történetét, bátran nevezhetjük e történést mind az Úr Krisztus, mind tanítványai – egykoriak és maiak – számára határmezsgyének. Határvonalakat átlépve, mindig magunk mögött hagyunk valamit a tegnaptól, ami vissza többet nem jön, és elébe megyünk valaminek, ami új, ami más, ami gyökeres fordulata lehet életünknek.

Azzal a reménységgel hajlunk Jézus felemeltetésének története fölé, hogy az egykor végbement dolgok máig sugározzák erejüket, s mi, akik oly sokszor vagyunk az erő koldusai, új mennyei támogatást kapunk az Atya jobbára ült Krisztustól.

A teljes bibliai szakasz hármast tartalmaz, azaz vonatkozásban is eligazítja Krisztus gyermekeit, azokat, akik egybegyűjtő szavára egykor s azóta is szüntelenül köréje gyűlnek. Urunk szava *igéretet, eligazítást és parancsot* hordoz. E világban sok minden vált már és válik ezután is idejétműlttá, de a felemeltetett Úr szavai állják az időt.

I.

Jézus több alkalommal figyelmeztette tanítványait, hogy neki vissza kell térnie az Atyához, hogy a rá bízott szolgálat így nyerjen befejezést. De szinte bizonyosak vagyunk abban, hogy amikor a halálból feltámadt Úr negyven napi földi ittléte végén búcsúzásra egybegyűjtötte a megmaradt tizenegy tanítványt, azok a maguk számára végzetesnek érezték az alkalmat, hisz ha ez az Úr – ki eddig életük középpontja és tengelye volt – elhagyja őket, életük ingataggá válik. Mi késeiek akkor érzünk meg valamit a tanítványok magukra maradottságának lesújtó érzéséből, amikor egy-egy számunkra sokat jelentő kedves arc marad el mellőlünk az életúton. Kétségbeesésünk pedig egyenesen tetőzik, amikor úgy tapasztaljuk, hogy a dolgok keresztezik útjainkat; ilyenkor egyenesen azt mondjuk: *elhagyott az Isten*. Mennybemenetel napját évente egyszer üli a keresztyén egyház, de annak szívet-lelket próbára tevő helyzetét többször is átéli az ember élete során. Így azért is komolyan kell vennünk a mennybemenetelből felénk hangzó üzenetet, mert az sok napján lehet orvossága viharvert életünknek.

Jézus arra kéri tanítványait, hogy ne menjenek sehova, maradjanak Jeruzsálemben, ne szolgáltatassák ki magukat a világnak, hisz tudja Uruk róluk, rólunk, hogy az ember sokszor félmegoldásokkal akarja helyrebillenteni életét. Rosszabb pedig nincsen, mint nekifutni a világnak erő és cél nélkül, mert e tanítványok nem tudják az igazi célt – később látni fogjuk –, s a tovafejtáshoz való erejük is kevés. Maradjatok együtt! Sokszor jól fogott volna, s talán a jövőben is jól fogna Krisztus gyermekei számára, ha együtt tudnának maradni.

Ennek a javallott együttmaradásnak azonban nem csak oka, de ami ennél sokkal fontosabb, célja van: *megvárni az Atya igéretét*. Türelmetlen életet élünk, az élet felgyorsult

ritmusa űzi az embert, hajtja a világot. Mennybemenetel napjának krisztusi figyelmeztetése ígéréteiben rejlik: maradjatok együtt, mert amit az Atya nektek ígért, az megérkezik. Valami rajtunk is múlik, figyelmeztet az Ige, tanuljunk meg várni Isten ígéreteinek valóra válására. Tanítványt próbáló parancs ez.

Olykor-olykor kiszakad belőlünk a kérdés: Mit akarsz velünk Istenünk? Jézus búcsúzásának órájában fedi fel a mennyek titkát: Lelkét fogja elküldeni az arra várakozóknak, hogy őket abban megmártsa. Jézus szemléletesen adja övéi tudtára az Atya tervét: Szentlelkét küldi, hogy aztán abba belemerítse erőtlen, türelmetlen, szétrebbenni hajlamos népét és magának így formáljon új sereget.

De mit jelent a megígért és érkező Szentlélekben való megmerítkezés? A Keresztelő János által gyakorolt vízzel való megmerítkezés kettős mozzulatát kívánja az emberi léleknek: egyrészt lemerülni eddigi vétkes mivoltával, azaz meghalni a bűnnek, kísértésnek és mindenféle gyengeségnek, majd pedig kiemelkedve, valami egészen másnak a számára újjászületni. Lehet, hogy a tanítványok – hozzánk hasonlóan – nem értették egészen az Atya Lelkének mindeneket átalakító titkát, de ez az erő a teljes embert birtokba veszi testestől-lelkestől, értelmével, akaratával, egész belső világával együtt. Bizonyosságai ennek a pünkösöd után végbement események.

Jézus mennybemenetel előtti ígérete arra int, hogy népe maradjon együtt, figyelmét az ég felé irányítsa, s az ígéreték Ura mindeneket elvégez a reá hallgatók életében. Ez ma is érvényes!

II.

Oly sokszor tapasztaljuk e világban, hogy az emberek egy-egy közlés rendjén abból azt és csak azt hallják ki, amit szeretnének, amire szívük vágyik, s az üzenet többi része nemegyszer kárba vész. Jézus ígéreteit hallgatva, ugyanezt kell gondolnunk rosszul figyelő tanítványairól. Milyen rögzös az az út – igazolja mai Igénk is – az Ige forrásától a hallgató füléig, szívéig. A tanítványok azt szűrik le az Atya ígéreteinek valóra válásáról hallva, hogy bizonyára nagy dolgok fognak végbemenni, s mik lehetnek e nagy dolgok, ha nem az ország, a dávidi, egykor volt birodalom helyreállítása. Nagypénteken is ezt gondolták, virágvasárnap is ebben reménykedtek, hisz az ember magához láncolt emberi reménységeitől nem egykönnyen, sőt, magától egyáltalán nem képes megválni. Ismerjük e helyzetet, magunk is oly sok esetben kerültünk a magunk álmódta álmok csapdájába. Sokat tudnánk erről beszélni, de hallgatunk. A tanítványok javára írható, hogy ők bevallják: Urunk, mi még itt, csak itt tartunk, a földiek várásában.

Jézus józanítja ki gyermekeit, Jézus képes kijózanítani minket is, mai szóval szólva: képes pályát módosítani lelkiek dolgában is.

„Nem a ti dolgotok...” – halljuk Jézus egyértelmű szavait. Az ember e múltó 20. századdal hajlamossá vált azt gondolni, hogy sem tér, sem idő, és semmi más akadály többé előtte nincsen. Talán csak e század végére kezd megszeppenni az ember, hogy a Végtelesen nem minden az övé, és nem minden az ő dolga ..., van, aki illetékesebb nála. Kemény leckéket kell még kapnia az emberiségnek, hogy belássa és elfogadja saját, Urától kijelölt mozgásterét. Igaz ez az idő, igaz ez a tér és a végbemehető események dolgában is. Hogy riogatták és riogadják a lelki fogódzó nélkül vergődő embert e 2000. év beköszöntével: most jön, biztosan most jön az ítéletes pillanat! Isten gyermekei mai Igénkben veszik a balgatag jóslásokra a tömör mennyei választ: Nem a ti dolgotok tudni az időket és alkalmakat! Olyan határmezsgye átlépésétől óvja meg Jézus Krisztus a maga gyermekeit, egykor és ma, melyet Isten a teremtésben jelölt ki a teremtménynek. S aki ezt átlépni szándékszik, vagy meg is próbálja, az Ádám bűnét ismétli meg.

Akkor mi Isten gyermekeinek e világbeli dolga, teendője? – kérdezhetnénk a Krisztustól vett kiigazítást hallva. A mennybemenetel fő üzenete hangzik, ha igaz szívvel kérdezzük: Urunk, mit cselekedjünk?

III.

Mai igeszakaszunk tulajdonképpen, a 8. versben előtünk feszülő üzenete köttetik rá a Jézustól elváló tanítványok, de mindnyájunk szívére: „Hanem vesztek erőt, minekutána a Szent Lélek eljő reátok: és lesztek nekem tanúim...”

Jézus elvesz valamit tanítványaitól, a hamis tervet, a dédelgetett emberi álmot, s helyébe tanítványait újból magához köti: lesztek nekem... tanúim!

A közelmúltban egy siető ember azt kérdezte igehirdetőjétől: el lehetne-e egy mondatba sűrítve mondani, mit akar Isten e világgal, s mit íratott meg a Bibliában? A válasz tömören így hangzott: *Isten egyetlen dolgot akart és akar: visszanyerni a tőle elszakadt embert – a maga számára!* Jézus a Lélek eljövételét ígérve nem kevesebbet mond el, mint azt, hogy amikor erőt vesztek, melynek most híjával vagytok, képesek lesztek rólam bizonytságot tenni, aki mindent, de mindent az Atya akarata szerint értetek cselekedtem, hogy ti ne maradjatok magatokra e világban.

Hirdetni mindenkinek, mindenütt. Itt feloldja Isten a korlátokat, eltörli a határmezsgyékét – az evangéliumnak egyetemesen hirdettetnie kell! De ezt a legközelebbvalókkal kellene kezdenünk. Az derül ki rólunk e mennybemenetel ünnepén, hogy kezdés előtt vagyunk, mint az egykori tanítványok. Lesz-e valami számunkra is e megismételt küldetésből? Ha komolyan vesszük a mennybe emelkedett Úr Jézus Krisztus ígérését, kiigazító szavait és tanúságra kötelező parancsát, új, nagy, ígéretes kezdetek előtt állhat az életünk! Ámen.

Angelus Silesius (1624–77)

Pünkösdi párversek

A lelki magvetés

Isten szántóvető. Igéje drága mag.
Szent Lelke az eke. Szívem, hol vet s arat.

Az új Jeruzsálem

Az új Jeruzsálem Isten előtt: szíved,
Ha Lelke által ő már újjászületett.

A harag

Pokolttíz a harag, ha benned lánggal él,
Mert meggyalázza a Szent Lélek nyughelyét.

Kevés szó elég

Fecseg mind a pogány. Kinek imája Lélek,
Már A-val, B-vel is Isten elébe léphet.

Kinek tárul föl Isten?

Ha úgy a Léleké vagy, mint tiéd a kezed:
Föltárja teneked magát a Háromegegy.

Fordította: Szénási Sándor

Pünkösöd nagyhetére

Bustya Dezső

Az Áldott Orvos rendelőjében

1. Adatfelvétel

Alapige: Máté 9,9–13

Bűnbánati hetünkön olyan Igéken keresztül szól hozzánk Urunk üzenete, amelyek az Áldott Orvosra irányítják tekintetünket. Csak olyanok hallgassák estéről estére az Igét, akik *lelki betegeknek* tudják magukat. A többieknek, akiknél minden rendben van, nem fognak semmit sem jelenteni ezek az Igék. Címül azt írhatnánk sorozatunk elé, hogy **AZ ÁLDOTT ORVOS RENDELŐJÉBEN**.

Ezen belül a mai estén az *adatfelvételtől* lesz szó.

1. A földi orvos rendelőjében ül és várja a pácienseket. Azokat, akiket a szenvedés, a fájdalom odakényszerít, hogy benyissanak a rendelőbe. Nem így Jézus! Ő azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. Nem passzívan várakozik, hogy akinek szüksége van Reá az majd megkeresi, hanem Ő maga keresi fel a lelkileg beteg, elesett embert. Történetünkben is ilyennek ismerjük meg Őt. Miután egyik gyógyítását elvégezte, „*onnét tovább méne*”. Nem maradhat sokáig egy helyen; sok a megváltásra, bűnbocsánatra szoruló lelki beteg. S amint továbbmegy, „*látta egy embert ülni a vámszedő helyen*”. Akkoriban a vámszedő olyan megvetett és lenézett ember volt, hogy tisztességes embernek nem is illett meglátni, észrevenni azilyent. De Jézus mégis meglátja őt. Ő azokra tekint elsősorban, akiket mások meg se látnak, észre sem vesznek, emberszámba sem vesznek. Milyen jó, hogy még engem is meglát; nem megy el mellettem szótlantul; megszólít: tudja, Nélküle gyógyíthatatlan beteg maradnék.

2. Ennek az egykori vámszedőnek *Máté* volt a neve. Márk és Lukács evangéliumában Lévi néven találkozunk vele; mindenesetre ugyanarról az emberről van szó, ez bizonyos.

Az orvosi rendelőben azzal kezdődik a beteggel való foglalkozás, hogy az illető *be-megy a rendelőbe*. Ez a legdöntőbb lépés, enélkül nem lehet gyógyulásra jutni. Lehetséges ugyan egy másféle eset is, amikor a beteghez házhoz hívják az orvost, sürgős vagy nehéz esetekben. Máté esetében úgy történt a beteg és az orvos találkozása, hogy Jézus, az Áldott Orvos megszólította őt: „*Kövess engem!*” A felelet pedig ez volt: „*És az felkelvén, követé őt.*”

Ez a legdöntőbb lépés. Addig nehéz, míg a beteg rászánja magát arra, hogy orvoshoz forduljon. A többi már könnyebb. Lelki betegnél is a legdöntőbb eljutni oda, hogy Jézus hívását meghallják, s elinduljanak Feléje. A többi már könnyű! A nehezebbet Ő végezte el értettünk a keresztfán. Ezért könny nekünk!

Az orvossal való találkozás azzal kezdődik, hogy *mi a beteg neve?* Kik vagyunk? Jézusnak nem kell feltennie ezt a kérdést. Nem szorul rá arra, hogy bemutatkozzunk. Ismer bennünket. Látja Nátánaelt a fügefá alatt, Zákeust az út menti eperfügefán; tudja, hogy hány férje volt addig a samáriai kútra vízért menő asszonynak; ismeri nevünket és életünket egyaránt. Olykor a Vele való találkozás után új nevet nyerünk. Simonból Péter lesz, a Kőszikla; Zebedeus fiai: Jakab és János, a „mennydörgés fiai” lesznek. Lévíből, a vámszedőből pedig Máté, ami nyelvünkön annyit tesz, mint *Isten ajándéka*. Egykor mások életének megterhelője, mások kizsarolója, mostantól fogva ajándék. Így cserélődik ki az ember az Áldott Orvos rendelőjében!

3. A következő kérdés a rendelőben ez szokott lenni: *Mi a beteg panaszja?* Ilyenkor szoktuk röviden előadni (olykor ugyan nem is éppen röviden, hanem sok türelmet igénylő részletességgel) bajainkat, fájdalmainkat, amik miatt orvoshoz jöttünk. Máténak nem kellett előadnia a maga panaszát. Maga az a tény, hogy Jézusnak egyetlen megszólítására otthagyta a vámszedő asztalt, mindennel felérő vallomás volt. Lehetett családjá, drága életek, akiknek mindennapjáról gondoskodnia kellett. A vámszedői hivatal biztos állást, kenyeret jelentett. De Jézus fontosabb volt! Fel tudott kelni a helyéről, arról a megszokott, kényelmes, jól jövedelmező helyről, hogy *oda többé soha vissza ne térjen!* Rádöb-bent: valóban, valami egészen újra van szüksége. És ezt csak Jézus adhatja meg neki. Mindent odahagyott Érette!

Jézus elől, az Áldott Orvos elől amúgy sem lehet eltitkolni semmit. De nem is érdekes! Az egész Szentírás arra tanít, hogy aki eltitkolja bűnét, annak nem lesz jó dolga, aki pedig megvallja, az kegyelmet, bűnbocsánatot nyer.

4. Vannak azonban más betegek is, akik egészségeseknek vélik magukat. Ezek kívül maradnak a rendelő ajtaján, csak belesnek az ajtón vagy az ablakon. Látják Mátét és a hozzá hasonló vámszedőket és bűnösöket, a lelki betegek sokaságát. És ott látják köztük Jézust, akiről nem akarják elismerni, hogy Ő a lelki betegek orvosa. Csak azt látják, hogy egy *Istentől küldött tanító* asztalhoz ül efféle „söpredék népséggel”. És ezen megütköznek. Egy próféta – a tisztátalanok között! És nem a tökéletesség útján járók között. Micsoda botrány!

Az Áldott Orvos számára nincs reménytelen eset, ha a magukat lelki betegeknek elismerőkre tekintünk. Csak azé az emberé reménytelen eset, aki magát egészségesnek tartja. Ezt leplezi le Jézusnak a megütköző, megbotrányozó farizeusokkal folytatott párbeszéde. A farizeusok a *tanítványokat* ostromolják, vagyis a gyógyulás útján járó lelki betegeket: „*Miért eszik ez a ti Mesteretek a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?*” A tanítványok helyett maga az ORVOS, Jézus felel: „*Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek ... nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket megtérésre.*”

Az ÁLDOTT ORVOS ezekben a szavakban jelenti ki a maga „orvosi praxisának” a titkát. Ő azért jött, hogy hívogasson a maga gyógyító közösségébe. Igéje gyógyít, testnek és vérenek jegyei arra szolgálnak, hogy a lábadozó beteget megerősítsék. Ezen a héten bennünket hívogat. Megáll egy-egy szív mellett és halk, szelíd hangon megszólal: *Kövess engem!* Ha te leszel az, aki mellett megáll az Úr, mit fogsz cselekedni? Ott tudod-e hagyni mindenedet: régi életed nyomorúságát, kedvteliséddel együtt? El tudsz-e szakadni bűneidről, hogy gyógyulásra juss? Beismered-e, hogy te is lelki beteg vagy? Az Áldott Orvos adatfelvételt végez. Nem mondhat sz neki semmi olyant, ami az igazsággal ellentétes volna. Az őszinte bűnvallással indulj el lelked gyógyulásának az útján. Ámen.

2. Átvilágítás

Alapige: Zsoltárok 90,8

Az Áldott Orvos rendelőjében vagyunk. Miután beléptünk, megtörténik az adatfelvétel, meg kell mondanunk, hogy kik vagyunk, mi a panaszunk. És azután megkezdődik a vizsgálat. Az orvos kérdez, mi felelünk, ám ebből nem állapítható meg a betegség minéműsége, a *diagnózis*. Vannak azonban segédeszközök és módszerek, amelyek megkönyítik a betegség felderítését, a kivizsgálást. Egyik leggyakrabban használt módszer az *átvilágítás*. Ma este erre hív bennünket az Áldott Orvos. Kövessük utasítását.

1. Először is *le kell vetköznünk*. A ruházat a test védelmét szolgálja, de a testi bajok feltárásánál akadály, amit el kell távolítanunk. A lelki betegségekkel is ilyenformán van.

Amikor ott állunk az Áldott Orvos előtt, sok dolgot le kell vetnünk. A lélek is sokféle „cucc”-ba öltözködik. Minden mesterkéeltséget, minden takargatást, álcázást le kell vetnünk. Különben az Orvos hamar felismeri, hogy csak „a kezek Ézsau kezei, a hang a Jákóbé”. Ne akarjuk félrevezetni az Orvost, ha valóban a gyógyulást keressük.

Aztán beállunk a készülék mögé. A röntgensugár, az átvilágítás sok kérdésre feleletet ad. Megmutatja a mellkas, a hasüreg szemünk elől elrejtett szerveit, mégpedig működés közben. Csodálatos találmány. Isten Igéje a röntgensugárnál is tisztábban mutatja meg a betegség fészket. Napvilágra hozza az elrejtett dolgokat: ezáltal segít a gyógyulás útján. Halljuk hát az erre vonatkozó Igét!

2. A 90. zsoltár 8. versében ezt olvastuk: „*Elédbe vetted a mi álnokságainkat...*” Először is azt kell elismernünk, hogy van bennünk álnokság. Mi ez? Az egyenesség hiánya, elrejtett gondolat, jónak álcázott gonoszság. Mindennapos tapasztalat ez. Természetesen, mi az álnokságot mások életében vesszük észre. Mások ugyanígy észreveszik rajtunk, hiába rejtegetjük. Meglátszik az Ige világosságában. Ezért is van az, hogy mindenki jobban tudja Isten Igéjének üzenetét másokra alkalmazni, mint saját magára!

Mi az álnokságot, a bűnt *rejtegetni* szoktuk. Félünk kitérni azt. Inkább a mások „szennyését” szoktuk kitergetni. Isten azonban a miénket. Isten nem lesz bűntársunk; őt nem lehet bevonni a mi álnokságainkba. Olvas bennünk – és reánk olvassa azokat. Kérdés, hogy mit cselekszik az így átvilágított ember; az, akinek lelkébe égetően belevilágít az Isten Igéje?

Egyetlen helyes magatartás lehetséges, és ez a hallgatás. A feltárt álnokságok beismerése. Az orvosi készüléket nem lehet megcáfolni. A minket vádoló embereket igyekszünk elhallgattatni, magunkat a vádak alól tisztázni, kimagyarázkodni. De a röntgengép igazat mutat. Még inkább az Isten Igéje. Csalhatatlan mérce! Olyan, mint a kétélű éles kard; „elhat a veséig és a velőknek megoszlásáig”. Mindent megmutat: a teljes embert. Rég elfelejtett álnokságok nyomait is kimutatja, mint a test átvilágításakor is meglátszanak régi elváltozások, összenövések, rendellenességek. Isten így vizsgálja át minden bűneinket, minden álnokságunkat...

Még valami történik az átvilágításakor. Az Ige így folytatódik: „...*titkos bűneinket a te orcádnak világa elé*”.

Vannak „nyíltabb” bűneink, melyek azonnal nyilvánvalókká lesznek. A kiejtett szó azonnal megmutatja, milyen indulat lakik bennünk. Arcunk is sok bűnnek tükrévé válik. Ilyenkor nincs szükség különösebb vizsgálatra. A káromkodás vagy az átkozódás, a hazugság és rágalmazás, a tettelegesség, a mások bántalmazása, a tiszteletlenség... és még sorolhatnánk: mind nyilvánvaló bűnök. Itt nincs szükség leleplezésre; ezek a gonoszságok maguk azonnal lelepleznek bennünket.

De vannak titkos bűnök is. Gondolataink, melyeket ha egy vászonra, képernyőre kivetítenénk, rettentően elszégyellnénk magunkat. Vannak olyan kívánságaink, emésztő, titkos vágyaink, melyeket legjobb barátunknak sem mondanánk el semmi pénzért. Ezeket rejtegetjük. Régi, múltbeli titkos bűnök felett is örködünk: jaj, csak soha ki ne derüljenek, napvilágra ne jöjjenek!

De Isten ezeket is előhossa *Orcájának világossága által*. Mert Isten lényéhez hozzátartozik a *szentség*. Nem tűrheti el a bűnt, mert ellensége annak. Ezért tárja fel azt. Bevilágít a sötétségbe és az éjszaka titkait napvilágra hozza. Igéje tükör, amely híven megmutat minden rendellenességet, külsőnkben és bensőnkben egyaránt. Igéje vakító fénysugár, aki beletekint, annak – a költő szavával – valóban „megvakulnak hiú szemei”. Fel tárja titkos bűneinket orcájának világossága, lényének szentsége és tisztasága által.

4. Mit tesz a beteg az átvilágítás idején? Többnyire mozdulatlanul áll a készülékben, mely elől-hátul a bőréhez tapad. És közben követi az orvos utasításait. Néha azt halljuk,

hogy „most tessék mélyeket lélegezni, tessék sóhajtani...” Ezzel a beteg segítségére van a készüléknek; segít feltárni a betegséget. Azt kell tenni, amit az átvilágítást végző orvos mond.

Valami effélének kell történnie lelkivilágunkban is. Mély lélegzetet venni = belélegezni a Lelket, Aki mindent felfed és nyilvánosságra hoz. Sóhajtani, sőt sírni is. Olykor át kell lépni a szívünkön, engedni kell, hogy felépített csodapalotánk romba dőljön. Mindez javunkra történik! Ha egyszer megtudjuk: hol fészkel a lelkünket megemészítő betegség, könnyebb lesz megtalálni a gyógyulás útját.

Az átvilágítás alatt megnyerjük az Áldott Orvostól a *bűnbánat készségét*. Isten azért veti Önmaga elé álnokságainkat, s titkos bűneinket az Ő orcájának világa elé, hogy készek legyünk „lemondani a szégyen takargatásáról”. Mert aki eltakarja, eltitkolja a maga bűneit, annak nem lesz jó dolga. Aki azonban az Ige világosságánál felismeri és megvallja azokat, az bűnbocsánatot nyer. Te mit cselekszel bűneiddel és álnokságaiddal? Még mindig titkolod, rejtegeted azokat? Vagy engedted, hogy Isten Igéjének világossága beléd hatoljon és napvilágra hozza minden nyomorúságodat? Ha gyógyulni akarsz, egyetlen út áll előtted: állj az Ige világosságába! Ne leplezz, ne takargass semmit, hiszen: „Ha a világ nem tudná is számos bűnömet, Teelötted elrejtennem semmit nem lehet...” Ne is akard! Ámen.

3. Vérvizsgálat

Alapige: Róma 6,12–14

Ezen az estén is az Áldott Orvos rendelőjében vagyunk. Megtörtént az adatfelvétel: elmondottuk, hogy kik vagyunk és mi a panaszunk. A kikérdezés után elkezdődött a vizsgálat. Reánk hullott Isten Igéjének a fénye és megtörtént az átvilágítás. Napvilágra kerültek álnokságaink és minden titkos bűnünk. Most tovább kell haladnunk a vizsgálatok során. Az orvos cédulát szokott a kezünkbe nyomni azzal az utasítással, hogy tessék átfáradni a laboratóriumba és elvégeztetni a véranalízist. Nos: lelki bajaink feltárása rendjén ehhez a mozzanathoz érkeztünk el a mai estén: az Áldott Orvos *vérvizsgálatra küld* bennünket. Hogyan történik ez, mit árul el a vérvizsgálat és mire enged következtetni a vizsgálat eredménye? – ezekre a kérdésekre keressük Igénkben a választ.

1. A testi életünk vonatkozásában úgy történik a vérvétel, hogy vénánkba szúr az acéltű, s a fecskendő felszívja a vizsgálatához szükséges vérmennyiséget. Ezt aztán kémcsőbe öntik és különböző eljárásoknak vetik alá. A szervezetünket életető nedvből vett minta az egésznek a sajátosságával bír. Az egész vérünk olyan, mint a lecsapolt mennyiség.

Istennek Áldott Orvosa elé is odakerül az életünk mintája. Egy gondolatvillanás, egy szó, egy jelentéktelennek látszó mozdulat elég, hogy egész emberi lényünk kitaruljon Előtte. Vér nem válik vízzé, tartja az emberi közmondás. Vérünk megtartja sajátosságait. Lelki életünk mintája is olyan, hogy egész emberi lényünkre, magatartásunkra következtetni lehet belőle.

2. Mit is árul el a szervezetünkbeli kivett vérmennyiség? Attól függ, hányféle és milyen próbáknak vetik alá azt. Megállapítják belőle vörös- és fehérvérsejtjeink számát, a vérsüllyedés mutatószámát, a vér alvadási képességét, a testünkben lévő fertőzőes-gyulladásozó góccokat és egyebeket. A hozzáértőnek nagyon sokat elárul az ember vére.

Mit árul el a lelkünkbeli vett minta? Isten Lelke Pál apostolon át rámutat arra, hogy milyen a lelki nedvkeringésünk. Elszakadtunk a tulajdonképpeni forrástól, Istentől, és ezáltal teljességgel romlottakká lettünk. A bűn befertőzte az életünket és eluralkodott bennünk. Tagjainkat, testünk egyes részeit odaszántuk hamisságnak fegyvereiül a bűnnek. Az egész létünk reménytelené vált. Annyira megromlott a vérünk, a szívünkbeli

kiáradó és oda visszaáramló éltető keringés, hogy *teljes vércserére* szorultunk. Menthetlenek voltunk; ez a gyógyulásunk egyetlen esélye!

És akkor közbelépett az Áldott Orvos. Hajlandó volt a cserére. A maga vérét engedte „el/kifolyni” a keresztfán, hogy mi új vérből szülessünk. Most már nem a bűnnek, hanem Istennek kell odaszánnunk az életünket, mint akik a halálból új életre keltünk. S mivel új vér, a Krisztus vére kering bennünk, többé nem vagyunk a vétkezés kényszerűsége alatt. A bűn tehát többé rajtunk nem uralkodik; nem vagyunk többé a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt. Mindezt elmondja nekünk a mi vérünk, meg a Krisztus vére.

3. Mire enged következtetni a vérvizsgálat? A testi orvosnál: kimutatható a szervezet egészséges vagy fertőzött volta, következtetni lehet a gyógyulás esélyeire, műtétnél a felépülésre.

Milyen következtetésre jutunk az Áldott Orvosnál a vérvizsgálat kapcsán?

Önismerethez jutunk. Megtanuljuk belőle, hogy – a mi emberi világunkban – vér a vért mindig megöli. Amint azt az első testvérgyilkosságnál, Kain és Ábel történetében tapasztaljuk. Milyen mérhetetlenül sok kiontott embervér kiált bosszúért az égre! Milyen rettenetesen vall a mi gonosz természetünkről az, hogy az egész emberi nemzetség úgy megromlott, hogy Istennek retentő katasztrófával, özönvízzel kellett a Föld lakóit elpusztítania. Bűnössé, fertőzöttté lett az embervér, az emberi mag. Az ember szívének minden gondolata szüntelen csak gonosz, ifjúságától fogva! A szentnek, tisztának, ártatlanságban teremtett ember ilyené lett a bűn következtében!

Aki rádöbent arra, hogy én bűnben fogantattam és születtem, hogy nincs énbennem, az én testemben semmi jó, az kétségbeesetten kiált fel: Ó, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből! Hogyan is sülyedhettem ennyire mélyre! Milyen jó véleménnyel voltam önmagamról eddig! Most azonban látom, hogy magamtól csak kárhozatra juthatnék. Semmit sem kell tennem ahhoz, hogy elkárhozzam. Úgy, ahogy vagyok, ahogyan megszülettem, már elegendő bűnt hoztam magammal ahhoz, hogy az örök kárhozatra jussak. Ezt beszéli az én vérem!

4. Van azonban valami vigasztalás is számomra, ha kész vagyok elfogadni azt. A magam véréről, mely csak kárhozatomról beszél, felemelem tekintetemet egy másik vérré. A Golgota hegyén ártatlanul kiontott vére. Arra, amely jobbat beszél, mint az Ábel kiontott vére. Arra, amely az én bűneim bocsánatára ontatott ki a keresztfán. Ebben a vérben van oltalmam a kísértések között, s ebben van reménységem az örök életre nézve.

Hogyan lesz üdvösségemre Jézus Krisztus kiontott vére? Azokban a jegyekben, amelyekben az Úr nekem ajándékozza azt: a keresztségben és az úrvacsorában.

„Jézus Krisztusnak vére megtisztít minket minden bűntől.” Ennek a lelki megtisztulásnak jegye és pecsétje a keresztség vize. Amikor homlokomra hullott, jelezte, megbizonyította, hogy úgy mossa le minden bűnömet a Krisztus kiontott vére, mint a test szennyét a víz. Ezzel a jeggyel az én Megváltóm eljegyzett, elpecsételt engem az örök életre.

A másik jegy az úrvacsora bora. Jézus mondotta a pohárra mutatva, a szent vacsora szereztetésekor: „E pohár az új testamentum az én vérem által.” „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, mely kiontatik a bűnöknek bocsánatára.” Ezt is tanította: „Ha nem eszitek az Ember Fiának testét, és nem isszátok az Ő vérét, nincs élet tibenetek. Mert az én testem bizony étel és az én vérem bizony ital.” Ebben a vérben van a kegyelem reménysége. Azért ontatott ki az Ő drága vére, hogy bennünk az Ő Lelke lakozzék – és már e földön az Ő szent testének tagjai lehessünk. Ámen.

4. Szemvizsgálat

Alapige: Márk 8,14–26

Újabb analízisre, vizsgálatra van szükség! Az Áldott Orvos rendelőjében átestünk az adatfelvételen, megtörtént az átvilágítás, kezünkben a vérvizsgálat eredménye. Mi következhet még? Az Áldott Orvos most *szemvizsgálatra küld* bennünket. A testi orvosnak is többféle adatot szolgáltat a szemünk. Nem csupán a látásnak a minőségét lehet abból megállapítani, hanem például a *szemfenék-vizsgálat* alapján következtetni lehet a vérnyomásunkra, meg az ereink meszesedésére.

Az Áldott Orvosnál megtudjuk, hogy a testi vakságnál nyomorultabb állapotot jelent a *lelki látás képtelensége, hiánya*. Ma esti Igénk erről a kettős nyomorúságról: a testi meg a lelki vakságról beszél. Az Áldott Orvosnak hatalma van mindkettőt meggyógyítani. Az Ige sorrendjét megfordítva, beszéljünk előbb a testi, majd utána a lelki vakságról és a gyógyulás útjáról.

1. Betsaidában, a halászfaluban *egy vakot visznek* Jézushoz. Viszik, mert ő maga nem találta el az Úrhoz; vezetőre van szüksége. Ezek a vezetők talán a hozzátartozók, akik arra kérik az Urat, hogy „*illesse azt*”: tegye rá a kezét. Jézus pedig nem csak „*illette*” a betsaidai vaknak a szemét, amint azt kérték Tőle, hanem behatóan külön gyógykezelés alá is vette. Először is megfogta annak a kezét, kivezette őt a falun kívül. Az Úr jelezte, hogy ami itt történni fog, az nem tartozik az emberek bámész sokaságára, csak a betegre meg az Orvosra. Aztán valami számunkra megbotránkoztatónak tűnő dolog következik: Jézus a nyálával gyógyít.

Ne siessünk a botránkozással! Jézus úgy gyógyít, hogy a beteget szoros kapcsolatba hozza önmagával. Valamit közöl vele, ami az *Ő szájából származik*. Tulajdonképpen az *Ő szava*, Igéje gyógyít! Magában véve az a gyógymód, amelyet alkalmazott, mit sem ért volna. De arra jó volt, hogy a vaknak lelkében felkeltse a bizonyosságot: most az Orvosára talált. Isten sokféle eszközt felhasznál külön-külön mindnyájunk életében, hogy erről meggyőzzön!

Az orvos kérdezi a páciens: lát-é valamit? Ebben felszólítás is van; fel kell tekinteni, próbára kell tenni a látást! A vaknak, amikor Jézus parancsát hittel fogadva feltekint, csak részlegesen tér vissza a látása. A sötétség már elmúlt, de a világosság még nem ragyog tisztán. Szeme csak homályban tapogatja ki a zavaros képeket. Úgy látszik, előbb csak ennyit kaphatott, hogy aztán hite megnövekedésével ennél is többre jusson. Üzenet van ebben a mi számunkra is: ne türelmetlenkedjünk, csak haladjunk hitről hitre!

Aztán a következő érintésre már teljessé válik Jézus csodatétele a vak emberen. Ekkor *megépül és messze és világosan lát mindent*. Elébe tárul a teremtett világ minden gazdagsága és szépsége. És többé nincs ráutalva mások vezetésére; mehet a maga látása után. Vak volt és most lát! Micsoda öröm, milyen diadal!

Így gyógyítja Jézus a testi vakságot. De ez a gyógyítás egyben hű képe annak a csodatételnek, amelyet Jézus minden lelkileg vak emberen végrehajt, aki az *Ő gyógykezelése* alá kerül!

2. Ezt a csodatételt, úgy látjuk, nem csupán egy vak ember iránti könyörületből viszi véghez az Úr. A gyógyítás kimondottan a tanítványoknak szolgált leckéül. Amit eddig nem láttak világosan és ezért nem értettek, azt mostantól fogva megértik. Azt mondhatjuk: egy szájalomra méltó testi beteg meggyógyítása rendjén Urunk lelki beteg embereket gyógyít!

Jézus a hajón van és inti, oktatja a tanítványokat. Örökös ellenfelei, a farizeusok kevéssel előbb azzal kísértik, hogy „*mennyei jelt*” kívánnak Tőle. De *Ő* megtagadja kívánásukat és elfordul tőlük. Isteni erejét nem használja fel olyan mutatványokra, amelyek-

kel az emberek kétségeit és ellenkezését lefegyverezhetné. Csodákat csak a segítő irgalom kedvéért tesz, és aki kész Őbenne hinni, az még ilyenek nélkül is felismeri Őt és meghódol előtte.

A hajóban aztán „*a farizeusok kovásztól és Heródes kovásztól*” óvja a tanítványokat. A jelkivánó lelkület ugyanis, amely a farizeusokban megnyilatkozott, fertőző veszedelem, amelyet távol kell tartaniuk maguktól az övéinek. Tudjuk, az nem volt őszinte kívánság, csak ürügy, amellyel elleplezték makacs hitelenségüket. Ettől a „kovásztól” óv Jézus, de a tanítványok nem értik, miről beszél. Ők csak arra gondolnak, hogy nincs kenyerük: honnan hát a kovász? Jézus rávilágít értetlenségükre. Nem a kenyérről van a baj, hiszen Ő két nagy csodatételében is megmutatta, hogy úr az anyagi világ felett. Hanem a tanítványok értetlensége, *lelki vaksága* az igazi nagy baj. Mert sokszor hiába élték át Jézus hatalmának csodatételeit, *nem értették* azoknak igazi értelmét. Eltompult lelki látásuk és hallásuk miatt csak felületes benyomások maradtak azokból bennük. És csak a későbbi gyakori emlékezés által világosodik ki előttük: mit is láttak és hallottak. A farizeusok kovásza: mindig újabb jelnek, csodának követelése, anélkül, hogy abból hitre jutnának! Ettől a lelki vakságtól óv mindenkit az Úr.

3. És ezért szólott ma este éppen ezen az Igén keresztül mihozzánk is az Úr. Sok mindenben megmutatta számunkra is, hogy Ő az Istentől küldött Szabadító, a Megváltó. Hiszünk-e hát igazán Benne? Vagy mi is olyan lelki vakok vagyunk, akikre illik Urunk pirongató szava: „*Szemeitek lévén, nem láttok-é?*” (18.v.)

Ma este szemvizsgálatot tart közöttünk az Úr. Ezt mondja nekünk: „A test lámpása a szem. Ha azért a te szemed tiszta, a te egész tested világos lesz. Ha pedig a te szemed gonosz, a te egész tested sötét lesz. Ha azért a benned lévő világosság sötétség: mekkora akkor a sötétség?!” (Mt 6,22–23) Ezzel a megromlott szemmel mi sem tudjuk tisztán látni sem Jézust, sem embertársainkat, sem általában a dolgokat. Legfennebb a szálkát más szemében, míg a magunkéban gerenda van.

Ebből az állapotból kihív minket, magához rendel az Áldott Orvos. Minden igehirdetés egy-egy „illetés”, Urunknak egy-egy érintése annak érdekében, hogy tisztuljon a látásunk, tudjunk Benne hinni minden kételkedés nélkül. Az Orvos ajánl nekünk orvosságot is, amint azt a Jel 3,18-ban olvassuk: „...szemgyógyító írral kend meg a te szemeidet, hogy láss”.

Vasárnap, amikor ott állasz majd az Ő asztala előtt, gondolj arra, hogy nem a „vallásodat gyakorolod”, egy bensőséges, szép, szent szertartásban; ennél sokkal több történik. Megváltó Urad megvizsgálta a látásodat: nem csak a testit, hanem a lelkit is; most pedig orvosságot ad. Lelki vakságunkból úgy gyógyít ki, hogy megtanít feltekinteni: a keresztfára, Isten irgalmasságának a jelére. És a látás által hitet és üdvösséget, örök életet ad. Ámen.

5. Idegvizsgálat

Alapige: Jób 4,13–14

E hét estéin az Áldott Orvos hívogatott a maga rendelőjébe minket. Behívott, nevünkön szólított, elmondhattuk Neki a panaszainkat. Aztán elkezdődött a vizsgálatok sorozata. Az átvilágítás nyilvános és titkolt bűneinket hozta világosságra. A vérvizsga megmutatta lényünk teljes romlottságát. Csak a teljes vércsere segíthet rajtunk. A szemvizsgálat megmutatta: a testi vakságnál sokkal súlyosabb baj a lelki látásképtelenség, a hit hiánya. Mi következhet még? Van-e még valami panasz a betegnek? Bizony van. Nap-pali nyugtalanság, félelemérzet, éjszakai álmatlanság, örökös fáradságérzés... Az orvosunk meghallgat, aztán *idegvizsgálatra* küld bennünket. Oda is el kell mennünk. Mi tör-

ténik ott? Feltárjuk a bajunkat, elsoroljuk panaszainkat. Az orvos leszűri a következtést, megállapítja a diagnózist. Végül felírja az alkalmazandó gyógyjavallatot.

Lássuk, hogyan történik mindez az *Áldott Orvos* rendelőjében? Megmutatja ezt a ma esti alapigénk.

1. Mi a panaszunk? Így olvastuk: „*Félelem szálla rám, és rettegés...*” (14.v.) Bizony, a félelem, a *szorongás*. A szív- és érrendszeri betegségek a rák mellett korunk igazi *népbetegségei*. Mi ez a szorongás bennünk?

Születésünk folyamata már *szükség*, biológiai és lelki értelemben egyaránt. Szorongások, félelmek szorítanak-taszítanak bennünket a világba, a halálos életbe. Csoda-e, ha első hangunk a sírás? Aztán egy időszükében leélt élet végén, az öregség „élet-elvonókúrájának” idején egyre inkább beszűkülünk. Lecsökken az érdeklődési körünk, végül talán egy kórházi ágyra, s lassan már az sem érdekel bennünket, hogy kik állanak körülöttünk. Szemünk egyre inkább lecsukódik a földi dolgok számára, hogy megnyíljen egy magasabb látásra, amikor újra egy szűk úton indulunk tovább. Keskeny úton és szoros kapun át az igazi, a teljes értelemben vett ÉLETre!

Mindennapi életünk eseményei között szinte állandó bennünk a félelem. Van életfélelmünk, s van halálfélelmünk. Félünk a betegségtől, az öregségtől, az egyedül maradástól, az elköltözéstől. De megokolni mégsem tudjuk, nem tudunk felelni a kérdésre: *miért félünk?*

Az Írás azt a feleletet adja, hogy a félelem a bűnesetnek legrettenetesebb következménye. A Bibliában legelőször a bűneset után van szó félelelről: „Szavadat hallám a kertben, és megfélemlém... és elrejtézem” (1Móz 3,10). Az ember megromlásával a világ is romlottá lett, az ember környezete is fertőződött. És a bűnössé lett ember arra a következtetésre jutott, hogy a Mindenség ellenséges vele szemben, s ő egy rettentő, rosszindulatú, nagy hatalommal bíró léleknek az áldozata. Nincs-e ott a világon minden lélekben valami ebből a sötét árnyékból, félelemből? A te életedben, meg az enyémben is?

Mikor szokta ezt a szorongást érezni a beteg?, kérdi rendszerint az orvos. S a válasz többnyire ez: *éjszaka*. – „*Éjjeli látásokon való töprengések között, mikor mély álom fogja el az embereket*” (13.v.). Ki nem tapasztalta még ezt? Szinte irigylelve figyeljük mások mély alvását, mi pedig töprengünk és nem tudunk elaludni! A napokban olvastam egy könyvet, amelyben szó esik egy kisfiúról, aki nagybeteg és tudja, hogy rövidesen meg fog halni. Egyszer éjszaka felriasztja a mélyen alvó családtagokat. Ezt mondja: Ti mind olyan jól alusztok és nekem nemsokára meg kell halnom. Az a gyermek akkor valamit megértett Úr Jézusunk nagycsütörtök éjszakájából, amikor tanítványai mind aludtak, Neki pedig el kellett indulnia a *kereszthalál* felé!

Hát ez a panaszunk. Nappali nyugtalanság, olykor görcsbe rándul a torkunk vagy a gyomrunk; éjszaka: álmatlanság, töprengés. És szedjük a nyugtatókat, az altatót, s egyre hatékonyabban, mert a régit már megszokta a szervezetünk és az már nem használ. Pedig sejtjük: valami más kellene. Hol van hát a baj forrása?

2. A testi orvos is ezt igyekszik kideríteni: mi okozza a beteg szorongását, s hogyan lehetne azt feloldani?

Az *Áldott Orvos* rámutat: nyugtalanságunknak, szorongásunknak, idegességünknek *belső rendetlenség*, rendezetlenség az oka. A BŰN! Ha szorongást érzel, igen nagy a valószínűsége annak, hogy rejtett bűntudat szorongat. Így mondja az énekünk is: „*Én Istenem, sok s nagy bűnöm, lelkemet szorongatja. Itten nincsen, ki segítsen, hát kihez folyamodjam?*” Hát ezért vagyunk nappal idegesek, türelmetlenek, éjszaka álmatlanok!

Mit tett az első ember félelemérzetében? Elrejtőzött! Aki fél, az rejtékhelyet keres magának. Az ám, de hát hol, miben rejtőzhet el a szorongást érző ember?

A kisgyermek az édesanya karjaiba rejtőzik; ott érzi magát leginkább biztonságban. A bűnesettel éppen ezt a biztonságot, ezt az elrejtettséget veszítettük el. Ezt keressük; s éppen abban van a tévedésünk, hogy rossz helyen keressük. A mai embernek az a nagy tragédiája, hogy többé nem talál kapaszkodót: nincs anyaföldje, ahol elrejtve érezné magát, s nincs Istene, aki oltalma lehetne! A világ nagykorúvá lett, mondják; ezáltal kinőtt minden védelmező szeretetből – és ezért fél!

A szorongó ember pedig valamiképpen biztosítani szeretné magát a félelmeivel szemben. S az a szomorú, hogy lassan ráébredünk, hogy sem a pénz, sem a szenvedélyek, sem a mámor nem ad menedéket; nem oldja fel, nem gyógyítja meg nyugtalan életünket!

3. Mi lehet akkor a gyógyjavallat? Milyen orvosságot ad az Áldott Orvos nekünk, zaklatott idegzetű, nyugtalan, álmatlan embereknek? Mit tegyünk, ha meglepnek az „éjjeli látások” meg a „töprengések”? *Át kell irányítani őket!* Magunkról Isten felé. Az első zsoltár szerint az a boldog ember, aki nem a maga kis élete fölött töpreng, hanem: „...az Ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal” (Zsolt 1,2). Az Isten törvényéről! Az örök RENDbe való belegondolás jobban megnyugtat, mint a tabletták. Irányítsd gondolataidat Isten felé! Hogy is mondja a zsoltáros, éppen amikor üldözöttségében Júda pusztájában imádkozik? „Ha reád gondolok ágyamban: őrváltásról őrváltásra rólad elmélkedem.” (Zsolt 63,7) Ez az elmélkedés elvezet önmagunktól Valaki felé. Akiben megnyugszik az elménk, a lelkünk. Csöndben, mint meghitt suttogás hangzik aztán a megszólítás, az Ige.

Mit mond? Hogyan szól zaklatott szívünkhöz, szorongásainkban, félelmeinkben az Úr szava? Ezt mondja: „De én mindenkor veled vagyok, te fogod az én jobb kezemet” (Zsolt 73,23). Meg ezt: „Mikor félnem kellene is, én bizom tebenned” (Zsolt 56,4). És még ezt is: „Nem félelemnek Lelkét adott nekünk az Isten...” (2Tim 1,7).

Volt idő, amikor a gyógyítás alapelve az volt, hogy hasonlót hasonlóval kell gyógyítani. Lehet-e a félelmet félelemmel meggyógyítani? Igen. Egyetlen félelem van, amely gyógyszer lehet minden más félelemnek. Ez pedig az istenfélelem: az Úrnak engedelmeskedő élet. Az istenfélő ember: elrejtett életű ember. Oka neki is volna bőven a félelemre, aggodalomra, de tudja, hogy Isten kezében van elrejtve az élete. Jó helyen van ott! Ezt a bizonyosságot adja mindenkinek a megterített úrasztala: az Úr itt van velünk, megkegyelmez, ne félj! Ámen.

6. Leletek összefoglalása

Alapige: A Jelenések könyve 3,14–20

Bűnbánati hetünk estéin az Áldott Orvos rendelőjébe kaptunk meghívást. Beléptünk, s egyszerre kiderült rólunk, hogy kik vagyunk. De hogy mi magunk is világosan megismerhessük önmagunkat, át kellett mennünk egy vizsgálatosorozaton. Mit tesz a testi orvos, amikor készen vannak az analízisek, a vizsgálati eredmények? Értékeli és összesíti a leleteket, majd eldönti, hogy mi legyen a beteggel: műtétre kerül, vagy gyógyszeres és életmódbeli kezelésre szorul.

Itt vagyunk tehát a *leletek összefoglalásánál*. Hogyan értékeli az Áldott Orvos a vizsgálatok eredményeit?

Az átvilágítás eredménye: „*Sem hideg nem vagy, sem hév...*” A langymeleg ember az, aki egy helyben áll. Hite nem fogy, de nem is növekszik. Nem szakad el Istentől, egyháztól, de nem is lelkesül túlságosan. Se nem kiált bűneit bánva a Megváltóhoz, hogy irgalmasan hozzá hajoljon és megszabadítsa, sem az Ő Lelkének erejével nem jár meg-

szentelten, terjesztve az Ő országát és dicsőségét. Az Áldott Orvos olyannak veszi az ilyen, mint a sem hideg, sem forró étel: kiköpni való csupán.

Mit mutat a *vérvizsgálat*? Feltárja a szív titkait: „*Gazdag vagyok és meggazdagodtam és semmire nincs szükségem*”, mondja az ember. De Jézus szerint: „*Nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és nyavalyás...*” Jézus megmutatja az önmagával megelégedett embernek, hogy mennyi mindenre van még szüksége. Isten kegyelembe fogadott ugyan minket, de azért éppúgy szükségünk van bűnbocsánatra, ismeretbeli és erkölcsi növekedésre.

És a *szemvizsgálat* eredménye: Te vagy „*a szegény és vak és mezítelen.*” Most, legalább most, meg kell ezt is látnunk!

2. És milyen gyógymódot ajánl nekünk, leleteink alapján, az Áldott Orvos? Íme: „*Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált... stb.*” (18.v.). A tűzben megpróbált arany: valódi érték, nem talmi csillogás. Életednek az Áldott Orvos ad igazi értéket. Nélküle semmi vagy! Rongyaid helyett, amiket oly büszkén viselsz, Ő adhat neked hozzád illő öltözetet: Isten gyermekeinek ruháját, a hitnek menyegzői köntösét. Szemeidre is Ő ad gyógyító írt, hogy lássad az embereket, a dolgokat, a maguk valóságában. Drága ajándék, örök életre szóló ajándék mindegyik.

Kezelési módja olykor túl szigorúnak tűnik. De egyedül ez vezet célra. Erről azt mondja Áldott Orvosunk: „*Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem: légy buzgóságos azért és térj meg.*” A testi orvos is úgy segít, ha erre van szükség, hogy sebészkése a testünkbe hatol. Kivágja a baj fészket. Ha kelevényt talál, kitakarítja. Javunkra teszi. Az Áldott Orvos sebészkése az Ige; élesebb minden kétélű kardnál; elhat a veséknek és velőknek megoszlásáig. Ezzel fedd és fenyít; de szeretete az indíték. Azért teszi, hogy bűneinkből megtérjünk. Jól tudja az Orvos, hogy milyen esetben milyen eszközt kell használnia!

3. A vizsgálat befejezésekor az Áldott Orvos még mond valamit *Önmagáról*, aztán *magunkról* és végül *önmagáról ÉS magunkról*.

a) Mit mond *Önmagáról*? „*Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek...*” Gyógyulásunknak ez az esélye. És ez a bűnbánati hét lényege is. Jézus közel van: ott van az ajtónk előtt. Tudjuk, a harag útján járó Kainnak azt mondotta volt Isten: „*A bűn az ajtó előtt leselkedik és reád van vágyódása; de te uralkodjál rajta!*” Milyen jó, hogy most Jézus van az ajtónk előtt! Mit cselekszel Vele? Behívod vagy elűzöd? Örök életed, sorsod függ ettől!

Jézus nem tétlenül áll az ajtó előtt, hanem *zörget*. Aki zörget, az jelzi, hogy sürgős, halaszthatatlan mondanivalója van számunkra. Bebocsáttatást kér. Ennek kapcsán sokszor el szoktuk mondani, hogy milyen szelíd és alázatos a mi Urunk. Nem ront be erőszakkal az ajtónkon. Nem tesz erőszakot senkinek a lelkén; tiszteli a mi döntési szabadságunkat. Ha behívjuk, nekünk jó az. Behívták Péter otthonába, ahol meggyógyította Péter feleségének az édesanyját. Behívták Jairus házába és feltámasztotta a zsinagógafő halott kisleányát. Bement Zákus lakásába és üdvössége lett annak a háznak. Egy elvezett ember hazatalált az Atyához.

Mit cselekszel te a zörgető, szíved ajtajánál álló Jézussal?

b) *Rólunk* is beszél az Úr; elmondja, mi az, amit mi tehetünk: „*...ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót...*” Most egy hét reggelein-estéin át zörgetett ajtódon az Áldott Orvos. Milyen nehezen halljuk meg az Ő szavát. De egyszer meg kell már hallanunk, úgy, mint személyesen nekünk szóló üzenetet. Hallani és engedelmeskedni a Szentírás nyelvén egyet jelent. Aki meghallja Ura szavát, erről a szóról felismeri Őt. És megnyitja az ajtót, behívja magához. Most van ennek az ideje. Alázatos bűnvallásod az ajtónyitás. Tedd meg, még ma!

c) És akkor megcselekszi veled azt, amit az engedelmes embernek ígér: „*bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem*”. Jézus közösségre lép velünk: ezt jelenti Vele együtt ülni az asztalnál. Így ült le szerencsétlen kítaszítottak, megalázottak és megvetettek, vámszedők és bűnösök mellé. És öröm volt mindenütt körülötte. Jó íze lett a falatnak, szelídebbé lett a szó és békés a szív. Mert ahol Jézus jelen van, ott meggyógyul, megépül az ember. Élni érdemessé lesz az élet...

Egy végső ígérettel fejeződik be az Áldott Orvos szava: „*Aki győz, megadom annak...stb.*” (21.v.) Jézus Krisztus valóban győzött. A kísértések, a bűn, a halál, a kárhózat felett. Vele győztesek lehetünk mi is! Azért jött, hogy győzelmében részesítsen bennünket. „*Megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért...és mi az Ő sebeivel gyógyulánk meg...*”

Holnap reggel ennek a gyógyulásnak jegyéül kínálja neked is a maga testét és véréét. Fogadd el boldog örömmel és hálaadással! Ámen.

Fejes Ádám

Gyülekezet

Mily régi már és mindig új.
Benne a Lélek szele fűj.
Isten gyűjti, nem szervezés,
a lótás-futás itt kevés;
a rábeszélés érvei,
hívogatások évei
semmit sem érnek, úgy lehet,
nem áll elő gyülekezet...
De van, amikor titkosan
a Lélek szele átsuhan,
s megmozdul egy vagy tán ezer,
aki hinni, meg szólni mer.
Az Ige hív, az Ige zeng,
akkor a hajnal feldereng,
és új nép támad, érted ezt?
Kifényesedik a kereszt!
Mert a Lélek nagy ereje,
az Ige mélye, veleje
arról beszél, kit értem ott
a Golgotán feláldozott
a megbocsátó szeretet.
Így találkoztam veletek.
Bocsánatot nyert bűnösök,
közétek most már leülök,
örökre összetartozunk,
örökre egy lett az utunk!
Kezdetől fogva mostanig
csodás felhívás hangjait
zúgja a Lélek s az Ige.
Ez hallatszik most el ide:
pünkösdi tűz, pünkösdi szél
s belőle ma is Ő beszél,
egy Egyház Ura: hív, vezet.
Élj, nőjj, virulj, gyülekezet!

Pünkösdi prédikációk

Ábrám Sámuel

Szatmárnémeti

Nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten!

Alapige: 2Timotheus 1,7

Bibliaolvasás: Apostolok Cselekedetei 2,14; 22–24

Ünneplő Testvéreim!

Túláradó örvendezéssel énekeltük együtt a közismert, gyönyörű szép pünkösdi énekünket: „Jövel Szentlélek Úr Isten, töltsd be szíveinket épen!” Azt láttuk szüleinktől és nagyszüleinktől, hogy minden esztendőben, amikor elérkezett a pünkösdi szent ünnepe, a család apraja-nagyja ünnepi ruhába öltözött, s együtt elindult a templomba az ünnep megszentelésére, ahol minden alkalommal felcsendült a pünkösdi ének.

Ezt gyakoroljuk mi is, s ilyen vonatkozásban akarunk példát mutatni gyermekeinknek, unokáinknak, hogy az ő ajkuk se némuljon el a dicséret éneklésekor, és az ő szívből is feltörjön a hálaadó imádság.

Pünkösdi a Lélek kiteljesedésének drága emlékünnepe. Ilyenkor gondolni szoktunk arra a jeruzsálemi eseményre, amikor Jézus mennybemenetele után a tizedik napon félelemmel telve együtt voltak a tanítványok – hiszen az ajtót is bezárták –, ám a Lélek sebesen zúgó szélnek zendülése és kettős tüzes nyelvek kísérete mellett eloszlatta a tanítványok félelmét.

Kedves Testvéreim! Isten kegyelméből ismét megértük pünkösdi szent ünnepét, amikor mennyei Atyánk szent üzenetét Pál apostolnak Timóteushoz intézett második levelének felolvasott versén keresztül juttatja el hozzánk: „Miért nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek, és szeretetnek és józanságnak lelkét!” Erre az isteni üzenetre figyeljünk most.

I.

Kedves Testvéreim! Az Ige ezzel a mondattal kezdődik: „*Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten.*” Mindnyájan tisztában vagyunk azzal, hogy mi az értelme ennek a kifejezésnek, hogy félelem?! Az idősebb egyháztagok különösen vallják azt, hogy talán soha annyi félelem nem halmozódott fel életünkben, mint ezekben az években és a mostani napokban! Mitől félünk? Szinte így lehet megfogalmazni a feleletet: *mindentől!* Létbizonytalanságban, a közbiztonság teljes hiányában élünk. A napisajtó, a rádió, a televízió hozza elénk nap mint nap a kegyetlenebbnél kegyetlenebb bűncselekményeket! Hallunk arról, hogy védtelen gyermekeket támadnak meg lépcsőházak feljárataiba meghúzódnó bűnözők, hogy tízenéves gyermekek félholtra rugdossák a tömbházak liftjeiben az idős néniket, s veszik el megtakarított kevéske kis pénzüket! Statisztikai adatok döbbenek meg bennünket, hogy a tanuló ifjúság nagy hányada nem csak kipróbálta a különböző drogokat, hanem naponta használja is! Egyetemi tanulmányaikat elvégzett ifjak ténferegnek céltalanul egyik kávézóból a másikba, mert nem kapnak megfelelő munkahelyet! Mindennapi megélhetésünk alapélelmiszereinek, no meg a villamosenergiának, gáznak, gyógyszernek és mindennek a csillagos égig szökött fel az ára! Mi lesz velünk, gyermekeinkkel, unokáinkkal?! – kérdezzük szorongva. Milyen fojtogató kérdések ezek, mennyire rátelepedik lelkünkre a mindennapok félelme! Félünk a szenvedéstől és végső fokon félünk magától a haláltól! Mert bármennyire is nehéz az élet,

bármennyire is összekuszáljon bennünk mindent a félelem, élni szeretnénk, élni akarunk!

De milyen csodálatos Istenünknek a pünkösdi üzenete éppen ebben a válságos helyzetben: *Nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten!* Igen, mert a Krisztus küldetésében járó keresztyén ember felülről, a Lélek ajándékaként nyeri el mindazt, ami küldetésé betöltéséhez szükséges. Az apostol figyelmeztető szavait az indokolja, hogy Timóteus életében észrevesz egy nem felülről kapott, hanem egy nagyon is az emberi természetben gyökerező negatív erőhatást, a félelmet, a csüggedést, a körülményektől való megrettenést. Ebből akarja Pál ifjú munkatársát kiragadni, amikor figyelmezteti, hogy Isten nem a félelem lelkét adta számára.

A félelem, a csüggedés nem felülről jön, hanem belőlünk ered, s a Krisztus iránti bizalom megrendülésének a következménye. Gondoljunk arra a bibliai történetre, amikor a Genezáret taván együtt hajózott Jézus tanítványaival. Krisztus elaludt a hajóban, s egyszer csak vihar kerekedett, s a tanítványokat hatalmába kerítette a félelem. Majd felébresztették Mesterüket, aki a tanítványok hitének megfogyatkozásában látta félelmüket!

Pál tudatosan említi az erőt, a szeretetet és a józanságot a félelem ellensúlyozásaként. Az ifjú Timóteus olyan ajándékokat kapott felülről, melyek nem a küldetésből való megrettenést munkálják, hanem a küldetés betöltésére képesítenek!

II.

Kedves Testvéreim! Pál apostol a félelem helyett a Lélek három pünkösdi ajándékáról beszél. Tekintsük át, mik ezek az ajándékok?

a) Mindenekelőtt az *erő*, amelyet Jézus ígérete a Lélek ajándékozásával kapcsol össze (Lk 24,49; ApCsel 1,8) a tanítványi küldetés betöltésének alapfeltételeként. Erő nélkül mennyire szegény a mi emberi életünk, csak bezárkózás, meghátrálás, visszahúzódás tapasztalható; a Lélek ereje viszont bátor hitvallókká formálja a keresztyén embert!

Most pedig gondoljunk az első pünkösdi történetére: a tanítványok félelemmel, csüggedten gyűltek össze Jeruzsálemben. Az ajtót bezárták belülről, nehogy áldozatul essenek az emberi gonoszságnak. Ám Isten elküldte számukra Lelkének erejét, aki által bátrak lettek, hősökként vonultak ki Jeruzsálem főterére, ahol Péter kiáll az összegyűlt tömeg elé és bátran szemükbe mondja: „A názáreti Jézust ... gonosz kezeitekkel keresztfára feszítve megöletem... akit az Isten feltámasztott” (ApCsel 2,22–24) Pál apostol pedig boldogan kiált fel: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil 4,13). Ő tudja, hogy Timóteus Efézusban olyan nehézségekkel kerül szembe, melyeket emberi erővel megoldani képtelenség! Ezért emlékezteti ifjú szolgatársát: ne a magad erőtlenségére gondolj, ne félelemmel gondolj a szolgálatra, hiszen az erő Lelkét kaptad!

b) Timóteus küldetése nem más, mint bizonyosságtétel a Krisztusban megjelent *szeretetről*. Efézusban az evangélium ellenségei, a tévántítók ezt a szeretetet akarták elnémítani. Nehéz harcot kellett vívnia az ifjú Timóteusnak ezekkel, de éppen ezért adta Isten számára a Lélek erejét. Ám nem mindegy, hogyan vívja harcát az ifjú munkatárs. Az idős apostol egy másik alkalommal így szólt: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,14). Nincs kivételes helyzet, melyben az apostoli parancs érvényét veszítené! Ezért ajándékozta Isten Timóteusnak a Lélek ereje mellett a szeretetet is, amely „mindent hiszen, mindent remél és mindent eltűr” (1Kor 13,7).

c) Harmadszor Isten a *józanság* Lelkét ajándékozta és ajándékozta pünkösdi alkalomával! Mi az értelme a józanság kifejezésnek? Talán így lehetne „körülírni”: az a képesség, amely az adott helyzetben a helyes magatartás irányát megszabja. A tanítvány olyan szolga, aki mindenben Ura akaratát cselekszi. Nem az adott helyzet szabja meg cselek-

vése irányát, hanem a küldője. Ehhez kapja a keresztyén ember a józanság Lelkét. Isten Lelke utat nyit számára (1Kor 16,9), de ha kell, le is zár bizonyos utakat (ApCsel 16,6). A józanság ajándéka nélkül zárt ajtókat döngetünk és nem vesszük észre azt, ami már megnyílt előttünk!

Mit üzen mennyei Atyánk ezen az ünnepen? Ugyanazt, amit Pálon keresztül annak idején Timóteusnak üzent: az erő, a szeretet és józanság Lelkét kaptad és kapod! Ezzel a Lélekkel pedig Istennek engedelmes, az Ő akaratát követő gyermekei kell hogy legyünk még akkor is, ha akadályok tornyosulnak előttünk! Ezért bizalommal énekeljük: Jövel Szentlélek Úr Isten! Ámen.

Balogh Barnabás

Biharvajda

Próbáljátok meg a lelkeket

Alapige: 1János 4,1–3

Bibliaviasítás: 1Korinthus 12,1–11

Meddig lehet a keresztyén egyház és annak számtalan gyülekezete biztonságban, szavatolhatja-e ezt egyáltalán bárki vagy bármi? Joggal várhatom-e el, hogy valahol mégis kell lennie egy olyan közösségnek, ahol én is biztonságban lehetek és mindegyik más tag védeltségét élvezhet! Sok keresztyén – egykor hitben járó testvérünk – azért került a kétely és lelki válság zátonyára, mert hitt egy ilyen közösség létezésében és nem volt felkészülve arra, hogy a fentihez hasonlót még a Bibliában sem talál. Ezért int az agg apostol a lelkek megvizsgálására már a Krisztus-követés első századában.

I.

A lelki közösséggé fejlődő keresztyéneket féltő aggodalommal inti az evangélista, aki az evangéliumban szinte két egész részben szól a megígért Szentlélekről. A szenge hitűeket könnyen meg lehet tévesztetni és könnyen el lehet hitetni. A piacokat, üzleteket ellepték az ellenőrizetlen eredetű és mennyiségű hamisítványok, és azok forgalmazói – világunk szélhámosai –, szüntelen azon morfondíroznak vagy abban lelik kedvüket, hogy másoknak a hitványat, a hamisat lehetőleg még a valós értékénél is nagyobb áron adják el.

A hívő embertől elvárják, hogy előlegezze a bizalmat és rosszul esik, ha gyanakvóan kérdezősködik, vagy kételkedően vizsgálódik. Vettünk már hamisítványt eredeti árcédulával, bizonyára sikerült már valakinek bennünket rászedni egy bővli megvásárlására, vetünk már harmadosztályú árut első osztályú árban. Hol képezik ki azokat, akik nagy precizitással fedik fel és állapítják meg az eredetiséget? Kik azok, akik felhívják figyelmünket: vigyázat, a világ át akar csomagolni, mindent el akar adni. Még egy jól hangzó fogalmat is kitalált önmaga eladhatóvá tételére: image-kreálás. Ezt az egyház is átvette, mintha mindig azon kellene fáradoznia, hogy önmagát elfogadtatva szalonképessé, a harmadik évezredben kapóssá tegeje önmagát.

„Szeretteim, ne higgyetek!” Hogy mondhat ilyet a gyülekezet lelki atyja, az egykor szeretett tanítvány? Ne higgyetek minden léleknek, de higgyetek az Ő fiának (3,23.v.). Te tudod-e kinek hittél, vagy úgy jártál, mint az a gyanútlan pénzváltó, aki csak akkor eszmél fel, amikor a 200 márkáért 10 000 lejt kapott, amikor az idegen nyelvet jól beszélő elegáns fiatalember már elhúzott nyugati rendszámú autójával. Lelki hitetők is vannak és ezeket áruikkal együtt sokkal nehezebb felismerni. Őket nem üldözi senki és még nem is

vonják felelősségre. Gyülekezeteinkben a presbitereknek és a lelkipásztoroknak kellene betölteniük a fogyasztó védelmesek szerepét, hiszen ők azok, akiknek kifinomult érzékel kellene bírniuk annak megkülönböztetésére, mi hamis és mi igaz, mi talmi és mi örök, mi hamisítvány és mi eredeti.

A hamis próféták úgy tesznek, mintha igazat mondanának, noha ők maguk is már elvesztették az Istentől kapott világosságukat és már észre sem veszik, hogy vakon akarják vezetni a világtalant. Akik pedig követésükre szegődnek, olcsó hiszékenységre cserélik igaz hitüket. A hitetőknek járó büntetésről és a lelki tüzerkedés veszélyeiről nem szól az Ige. Nekünk kell felkészülnünk, nekünk kell bölcsen minden fortélyukat megismernünk. Nehéz őket felismerni, mert magából a keresztyén közösségből kerültek ki, jóllehet az ige azt írja, a „világból jött ki”. Hogyan tudom én, a hitben még csak dadogó és botladozó, megpróbálni a lelkeket? A Nagy Hitetőnek kiváló rábeszélő technikája van és amellet még rémisztgetve meg is félemlít. Ha valaki rászólna vagy vissza merne vágni, ő szemrebbenés nélkül tovább folytatná üzelmeit. A veszély nem a világból jön, hanem a gyülekezeten belülről, a hamis prófétáktól, akik önmagukról azt állítják: ők az igazság egyetlen letéteményesei. A hamis próféták erőszakosak és rámenősek, nem engedik könnyen lebeszélni vagy elutasítani magukat. A szelíd és józan félnék hívó lélek észre sem veszi, hogy igaz hite gyémántjait üveggyöngyökre cserélte. A hitet a Lélek gyümölcsei hitelesítik, ezeket kell keresnünk a próféták fáin – hiszen cselekedeteik azok gyümölcseiről ismerhetők fel. Te kinek hittél?

II.

Keresztyén Testvéreim! Már a keresztyénség első évtizedeiben mutatkoztak hit- és tanításbeli elhajlások. Voltak, akik Krisztus istenfiúságát vonták kétségbe, mások pedig elválasztották az isteni természetet az emberi természettől, mondván hogy Jézus csak testileg szenvedett a kereszten. A doketisták mereven elválasztják a földi ember Jézus alakját a mennyei Megváltó alakjától. Veszedelemes tévelygést jelent a legfőbb Prófétánkká, egyetlen egy Főpapunkká és örökkévaló Királyunkká felkent Krisztus természetét a szabadító Jézusétól szétválasztani. Szentírás és hitvallás elleni merénylet az isteni és emberi természet elegyítése vagy szétválasztása. Az első keresztyén hitvallása, szimbóluma ennyire tömör: Jézus Krisztus Isten Fia, Megváltó! Ez az egyszerű mondat hitünk tartalma, ezen áll vagy bukik megvallott hitem tisztasága és ettől függ keresztyén életem gyümölcstermése is. Te tudod-e kinek hittél? És tudod-e mit hittél? Számodra is egyformán fontos kell hogy legyen: kinek hiszel, miben hiszel, mit hiszel? Honnan származik a hit? „A Szentlélektől, ki azt a szent evangélium prédikálása által szívünkben felgerjeszti és a szent sákramentumokkal való élés által bennünk megerősíti” – mondja a Heidelbergi Káté. János apostol levelének üzenete röviden ennyi: hitem és szeretetem Isten Szent Lelkének munkája folytán kiapadhatatlan forrásként fakad fel. Nekem is harcolnom kell a hit szép harcát, de semmilyen erőfeszítés árán nem szerezhetem azt meg. Hitben lehetek az ő titkainak a részese, sőt a reám bízott titkok, kijelentések, lelki ajándékok megbízott gazdája és gazdálkodója is. Pál apostol az 1Kor 2-ben az Isten titkainak az Ő Lelke által való kijelentéséről tesz bizonyosságot. De ezt a titkot nem az fogja meglátni, aki Jézust „Uram, Uramozza”, hanem aki cselekszi az Ő mennyei Atyjának akaratát. Csakis a pünkösdi, és semmiképpen nem a pünkösdista Lélek tesz bátorra és erőssé arra, hogy vallást tegyek Jézus Krisztusról és a belé vetett hitemről, arról, amit Ő tett értem és nem arról, amit én teszek érte. A vallástételben elfordulok önmagamtól, megvallván azt, hogy amim van, az Isten Lelke által van és ami vagyok, az is Általa vagyok. A Lélekről és a Lélekkel együtt kell vallanom azt, amit Ő mondott és tett. Enged-

nem kell, hogy a Lélek beszéljen belőlem, a Lélek munkálkodjon általam otthonomban, munka- vagy tartózkodási helyemen. Ha csak szájjal vallok Róla, az nem hitvallástétel, mert nincs benne a cselekedetem fedezete, így legfeljebb csak a hit elemei vannak bennem, de nincs *hitelem*.

III.

A várakozás és a célba érés fáradtságos útján sokszor gyengült meg akár az Ószövetség, akár az Újszövetség vándorló népe. Ezeket a válságos pillanatok akarták a nagy hitetők a megváltottak ellen kihasználni. Olyan ez, mint amikor valaki egy nagyvárosban már belefáradt a megadott cím keresésébe és az első jószándékúnak mutatkozó útbaigazítónak átadja a kormányt és megkéri, vigye el az adott helyre. Csak a város szélén veszi észre, teljesen rossz irányba hozták s örvendhet annak, ha ki nem fosztják. Ilyen kifosztottként tér vissza gyülekezetünkbe nagyon sok megtévesztett lélek, de ilyen hitetők lepik el gyülekezeteinket. Nem az idegenek, az ismeretlenek a veszélyesek, hanem akiket ismerünk. Vigyázzunk, hogy ha szükséges, ezt a hitetőt felismerjük magunkban, s miközben Isten az idegenvezető nagy szolgálatát reánk bízta, félvezetőkké ne váljunk. Legyen a kezünkben a Szentírás és a hitvallás mint térkép és iránytű, amelyek eligazíthatnak, ha eltévednénk.

A Krisztus második eljövételét váró gyülekezet valós veszélyeit látja és láttatja János apostol. A történelem sem kedvez a keresztyénségnek, a római császár sem tünteti ki kegyeivel – sőt iszonyatos kegyetlenséggel üldözi őket. Erre ráadásként, még nagyobb próbatételként jelentkezik a belső megsemmisítő erő. Nem csupán a minket körülvevő világból támadnak ezek a hamis próféták (1.v.) és az antikrisztusok (2, 18. v., többes számban fordul elő). A Messiást váró zsidók előtt is ismert volt az Antikrisztus fogalma. A keresztyénség első századában pedig a Krisztus dicsőséges eljövételét váró keresztyének közül támadt antikrisztusok akarják megtéveszteni és eltévelyíteni a gyülekezeteket. Ha nem is mindig ők nevezik önmagukat Felkentnek, de Néro és Domitianus császárok esetében erre is van példa. Közös vonásuk az, hogy el akarják foglalni a Krisztus helyét. A császárok istenként tiszteltetik magukat és áldozatokat követelnek, önmaguknak oltárt és emlékoszlopot emeltetnek. Úgy akarják megörökíttetni magukat, hogy az örökkévaló helyére állnak. Az apostol szerint ez a veszedelem áll fenn az első gyümölcsseit termő keresztyén közösségekben. Jézus Nikodémusnak azt mondja: a Lélek olyan, mint a szél, nem tudjuk, hogy honnan fúj és hova fúj, de ez nem jelenti azt, hogy nem lehet a Lélek munkáját megismerni és felismerni.

Az antikrisztusi jelleg nem csak Krisztus-ellenességet jelent, hanem azt is, hogy a megtévesztésig hasonlíthat hozzá – élő valóság. Nem csak a megszólalásig hasonlít rá, hanem még azután is összetéveszthető... Az apostol őszinte, krisztusi, féltő szeretettel figyelmezteti az egyház mindenkori tagjait. Tudja, hogy az idő rövid és gonosz. „Itt az utolsó óra” (18). Nem kapkodásra és pánikkeltésre való buzdítás vagy ijesztgetés ez, hanem éppen ellenkezőleg, a Lélek józanságát kéri számon. Annak a Lélekét, aki – Pál szerint (1Kor 2,10) – az Isten mélységeit is vizsgálja.

Mintha a második levél presbitereihez vagy jövendő presbitereihez, vagy éppenséggel a harmadik évezred megválasztandó előljáróihoz szólna a búcsúzkodó agg apostol. Az egyház a Krisztus földi teste és annak egyetlen feje csak ő lehet. Ki foglalhatja el a Krisztus helyét az egyházban? Az egyházban az egyház sem foglalhatja el a Krisztus, a testté lett Ige helyét. Vizsgáljuk meg a lelkeket és engedjük, hogy Isten Lelke vizsgálja meg a mi lelkünket is. Ámen.

Akik Krisztus Jézusban vannak

Alapige: Róma 8,1
Bibliailvasás: Apostolok Cselekedetei 2,1–4

Szeretett Testvéreim!

A keresztyén egyház három nagy ünnepe: karácsony, nagypéntek-húsvét és pünkösd közül mai, harmadik, mindent tetőző ünnepünk hirdeti ki és valósítja meg legteljesebben az evangéliumot, amely Isten örökkévaló szeretetének átalakító csodáját jelenti, hogy a teremtő Isten megváltva minket újjáteremthesse. Ennek a pünkösd evangéliumnak (I.) lényegét, (II.) gyakorlati következményeit és (III.) végeredményét tartalmazza felolvasott pünkösd alapigénk úgy, ahogy az számunkra kegyelemből, hittel elfogadhatóan ez alkalommal adatik. A pünkösd evangélium lényege: Isten bennünk lakozásának megvalósulása. Gyakorlati következménye, hogy többé nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint. És végeredménye, hogy Isten, ember és önmagunk előtt nincsen semmi kárkoztatásuk többé azoknak, akik nem test szerint, hanem Lélek szerint járnak a mi Urunk Jézus Krisztusban élve, s ezért kárhozat helyett üdvösség a végső osztályrészük. Isten adja, hogy e hármias üzenet meghallgatásra találjon életünkben, és a pünkösd evangélium átalakító szeretet hatalma elvégezhesse munkáját mindegyikünkben, egész istentiszteleti közösségünkben és kisugározzék egész környezetünkre, teljes világunkra ez a megszentelő, újjáteremtő isteni életerő.

I.

Azt mondtuk: *a pünkösd evangéliumban Isten átalakító szeretetcsodájának a lényege nem más, mint Isten bennünk lakozásának megvalósulása.* A pünkösd Szentlélek teljességének az apostolokhoz és hívekhez érkezése óta Isten többé nem csupán Atyaként uralkodik felettünk. Nem csupán összpontosított Isten-emberi életében Fiúként lakozik Jézus Krisztus által velünk, hanem Szentlelke kitölteti a mi szívünkbe, Isten szerelme ott végzi a maga munkáját. És Istenben: a Szentlélekben, Fiúban, Atyában úgy élünk, mozgunk és vagyunk, hogy a Szentlélek Isten bennünk lakozásaként át- meg átjár, megtisztít, megszentel, Jézus Krisztus képére és hasonlatosságára átalakít és Isten kegyelmes trónusa előtt elfogadhatóvá teszi mindnyájunk életét.

Alulnézetben pedig mi azt mondhatjuk el, hogy mostantól fogva, ha az Ő Igéje által Isten Lelkének teljességét vesszük, nem csak Istenben, mint Atyában hiszünk, nem csak Krisztusban, mint Isten-emberi életében, mint Fiúban bízunk, hanem a Szentlélekben, az Atyában és a Fiúban élünk, mozgunk és vagyunk. Úgy, mint ahogyan az orgonazúgástól teljes templomban szárnyalnak az ide betévedt méhecskék, mint ahogyan az igehirdetésre, annak gondolataira, ösztönrezdüléseire, szentlelkes életimpulzusaira figyel az igehallgató, gondolja annak gondolatait, átérzi annak érzéseit, meghozza annak döntéseit, és nyomában él az Isten Őbenne és ő a mindenható Istenben. Ez a kettő válik ma hangsúlyossá ezen a pünkösd istentiszteleten számunkra: a tudattalan és tudatos Istenben élés képe.

Képzeljük el: zúg-zeng az orgona, mennyei összhangjai a földre hozzák Istennek harmóniáját, mint ahogyan Bachnak muzsikáját Goethe így juttatja kifejezésre: „mintha az örök harmónia önmagával társalogna úgy, ahogyan csak Istennek kebelében zenghetett, mielőtt a világot megteremtette”. Ezzel az orgonahanggal mindnyájunk imádsága ég

felé szárnyal, kimondhatatlan fájdalmaink harmóniává változnak a mindenható Isten életébe vetett reménység révén. A hitetlenségből hit, a szeretetlenségből megbocsátás lesz, s az élet értelmetlenségének kérdőjelei mint égig érő templomtornyok felkiáltójelekké egyenesednek és magasodnak, mert kiderül a titkok titka: „azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van”. Ebben a zúgó-zengő, imádságos, diszharmoniókat harmóniává oldó, a poklot és a földet Isten égébe emelő légkörbe tévednek be kintről, nyitott ablakon át a méhecskék és szárnyalnak annak levegőjében. Semmit sem sejtenek belőle, de a kimondhatatlan mégis körülveszi őket, és az örökkévaló Isten életének dimenziója a tudattalannak régiójában eltölti egész kövekből épült és lelkekből épülő templomunkat.

Amikor pedig a kimondhatatlan kimondhatóvá lesz és az isteni kegyelem megbízatása által lehetségesítve a lehetetlent, beszélni kezdünk a kibeszélhetetlenről, akkor az igehallgató ebben az igehirdetési légkörben átéli az isteni kijelentést: „nem a ti gondolataitok az én gondolataim és nem a ti utaitok az én utaim” – azt mondja az Úr. „Mert amiképpen magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak útaim útaitoknál és gondolataim gondolataitoknál”. Egy bizonyos: a pünkösdi Ige, a pünkösdi ének, az isteni Ige és az emberi imádság krisztusi harmóniában való összetalálkozása egy olyan mennyei légkört teremt a földön, amelyet – kimondhatatlanul átélve – az jellemez, hogy végre nem alulmúlva magunkat halál és poklok felé zuhanunk egy sátáni örvénylésben, hanem Isten önmagunk fölé emelve mindnyájunkat az Ő mennyei szívére von egy ég felé íveltető toronylásban. S a mélységek, magasságok központi telitalálatban találkoznak, amikor Isten megragad minket és mi átadjuk magunkat neki.

Három hasonlatot használ a Szentírás ennek megvilágítására, amikor a Szentlelket szélnek, víznek és tűznek jeleníti meg.

1. Amint a föld légkörében élnek az élőlények és a föld légkörének lehelete éltet belülről minden élőt ezen a világon, úgy van az ember a Szentlélekben és a Szentlélek az emberben, hiszen őáltala teremtette őt a mindenható Isten, és egyedül a Szentlélek által tarthatja meg világát és minden élő teremtményét a semmi felett úgy, hogy mi belelegez-zük az ő teremtvé éltető, gondviselően megtartó és mindhalálig s mindörökké célhoz vezető kegyelmének Lelkét.

2. Amint a virág a vízben van, és a víz felszívódva hajszálcsöveken keresztül átjárja a virágot, úgy a mindenható Isten Lelke, mint az életnek vize, éltet bennünket felszívódva gondolataink, érzéseink, indulataink lelki erein, hajszálcsövein át tudatunkig, és tudat alatti mélységünkig, hogy állandóan frissítsen, életműködéseinkben elevenítsen és megtartson addig, amíg ami halandó, elnyelje azt az élet, s vitetünk az örökkévalóság drága mennyei vízeséseihez: a Mennyei Jelenések 15. fejezetében megjelenített üvegtengerhez.

3. S amint a vas a tűzbe helyeztetik, s a tűz átjárja a vasat, és teszi ezt a vasat halálos merevség helyett rugalmas, áthevített, alakítható valósággá, fekete sötéttségét először vérvörössé, aztán hófehérré izzítja, úgy lobognak a Lélek lángjai! A halálos félelemben megdermedt tanítványi szíveket először felmelegítik, aztán áttüzesítik, halálsápadtság helyett a mennyei tárgyilagos és ugyanakkor személyes lelkesedés magaslatára szárnyaltatják! S alakítják a halálosan megdermedt, gyáva, félelmes sereget hősi igehirdetővé, akik a Jézust megfeszítő tömeg elé állnak, s megmondják: „tudja meg azért Izráel egész háza, Úrrá és Krisztussá tette Őt Isten; azt a Jézust, akit ti gonosz kezeitekkel keresztfára szegezve megöltetek”. S lesz az „akkor otthagyván őt mindnyájan elfutának” gyáva seregéből bátor bizonyágtevő, hitvalló tanítványi csoport, s akik úgy érezték Jézus halálakor: még a szívük is elhagyta őket, Isten oltárára teszik szívüket, mint Kálvin János jelmondata is bibliai alapon mondja: szívemet égő áldozatul tenéked adom, Uram.

Őbenne élnek most már és nevetik a halált, s tudják, hogy az örök élet már e földön az övék lett. Mint a lég átjárja a tüdőt, a víz az egész szervezetet és a szívet, a tűz a vasat és a mennyei lelkesedés a kihűlt emberi szellemet, úgy jár át minket Isten örökkévaló Lelkének teljessége, amikor megvalljuk: Isten szerelme kitölteti a mi szívünkbe a Szentlélek által, aki adatik nekünk. Nélküle lelki-szellemi életünkre csak fulladásos, kiszáradásos, kihűléses halál várna, de Vele, Átala és Benne élünk örökké!

Így Isten többé nemcsak felettünk lakozik. Akiról – mivel mi még nem voltunk ott – nem tudjuk biztonsággal eldönteni, hogy van-e vagy nincs, nem csak velünk van, a Jézus Krisztusban átszegzett kezével „megfogva” a mi szívünket, hanem az Atyának és Fiúnak Lelke mint Szentlélek szentségtelen világunkban telibe talál, át meg átjár, megszentel és felemel bennünket a krisztusi élet színvonalára a mindenható Isten kegyelmének trónusáig. Van-e nagyobb csoda, mint: „Légyek Benned, Te énbennem, / Jézus segíts Hozzád mennem. / Ha Te is hozzám jöttél. / Essék meg rajtam hű szíved, / Adjad, legyek a te híved, / Tulajdonoddá tettél, / Vigadj és adj / Szívem halát, / Istent imádd, / Hogy menny-égben / Üdvösséget szerzett nékem” // S ezt az üdvösséget pünkösöd ünnepén lehozza templomomba, híveim seregébe, önmagában kárhozott, halandó, bűnös szívemnek mélyére, hogy ettől kezdve hívő szívemnek órája csak Jézus Krisztus szívverése lehessen, s ne a magam életét éljem, mint akit ide s tova hány a hab, a tanításnak akármi szele, hanem a Krisztus élete éljen bennem, s én életemet az Isten Fiában való hitben éljem, „aki szeretett engem és önmagát adta érettem”.

II.

Ennek az Isten bennem való élete megvalósulásának *gyakorlati következménye* hétköznapi életemben úgy, hogy ha többé nem csupán Istenben bízom, Jézus Krisztusban hiszek, hanem Istenben vagyok, Jézus Krisztusban élek, és a Szentlélek az én lelkemben, az én lelkem a Szentlélekben kiáltja: Abba, Atyám, az, hogy akkor *többé nem test szerint járok, hanem az Isten Lelke szerint.*

Nem test szerint járnai először azt jelenti, nem úgy élni, hogy azt mondom: én test vagyok. A mai Istentől, Lélektől elidegenedett világ általában csak saját testiségét érzékeli, és tartja valóságosnak. Úgy elidegenedtünk Isten Lelkétől, hogy nem csak az Ő Lelkét, hanem a saját lelkünket se tudjuk már valóságosnak tartani mindaddig, amíg az Isten Lelkének és saját lelkünknek az elhanyagolása testi, funkcionális zavarokhoz és szervi megbetegedésekhez nem vezet. Ezért Isten Lelke lelkünket megvilágosítja: nem lehet, hogy te csak testnek tartsd magad és így szólj, mint a Bibliában is idézett pogányság vallotta: „együnk, igyunk, holnap úgyis meghalunk”.

Az sem lehetséges, hogy csak testben élő lélekként éld földi életedet, önmagad emberségét végső fórumnak tekintve. Óriási jelentőségű, ha már valaki a pusztá testiségtől a testben élő lelkiség színvonaláig emelkedik, mert abban a pillanatban már tudja, hogy a test csupán a léleknek külső oldala, és a lélek a testnek belső oldala, s a kettő együtt, pszichoszomatikusan: testi-lelki egységben adja földi emberségünket. De ha ez a harmónia nem Isten szerinti végtelenre nyílván teljeseedik ki, hanem önmagát tartja végső fórumnak önbálványozáshoz, önistenítéshez és ezért végső démonizálódáshoz és elállatiasodáshoz vezet. Az ember az a lény, aki testi-lelki valójában kapcsolatban áll a végtelennel, de saját maga nem végtelen. Ezért ha titáni módon emberfeletti embernek képzelet magát, ember alattivá démonizálódik, és ha Isten akar lenni, ördöggé lesz. Ha meg akarja valósítani saját erejéből Isten ellenére a paradicsomot, csak a poklot valósíthatja meg ezen a földön, mert végeredményben ebben a világban minden lefelé esik, s az Istenhez

nem fohászkozó, testben élő lélek, végre mégiscsak az abszolút testiség halálánál, sírjánál és poklánál köt ki.

Végül a testben-lélekben élő ember a sátáni lázadás, az emberi bűneset, a halál és kárhozat ebből következő eredménye miatt Isten nélkül csak elkárhozhat és ezért, ha Isten Lelke meg nem érinti, rajta senki nem könyörülhet. De ha Isten Lelke megérinti, többé nem pusztá testiségben, nem végérvényes testben élő lelkiségben, és nem bűnben, sátániségben eltorzult istentelen emberi önbálványozásban él, hanem lélekben, Istennel Lelke által. Nem test szerint jár, hanem Lélek szerint.

A Lélek szerint járás útja először feltétlenül az égből vezet a földre és az emberi szívig, és nem az emberi szívtől és földtől az égig, mert az ember Istent el nem érheti saját erejéből. Csak Isten érhet el bennünket! Az Isten trónusa nem oly magasan van feletünk, mint a fűszálak fölé nőtt jegenyék; akkor még kivételes emberek elérhetnék ezt a csúcst. Isten trónusa olyan magasan van tőlünk, mint ahogy a pásztortüzek fölött lobognak a csillagok, s a csillagoknak is túlján uralkodik az örökkévaló Isten. Ezért a pünködsdi út – azonnal tudni kell –, soha sem földtől és szívtől vezet az égig és Istenig, hanem mindig Istentől az emberi szívig és az égig. Mi nem termelhetjük ki saját lelkünkéből az isteni Szentlelket, csak Isten Szentlelke könyörülhet meg a mi bűnös emberi lelkünkön! Mint a halhatatlan lángelméjű Mozart zenéjével megzenésített Halleluja mondja: „Ott az üdvözült sereg, alleluja ámen, / Istennek zeng éneket, alleluja ámen. / Onnét száll a földre le / Isten Lelke, hogy vele, / A szívünk legyen tele, alleluja ámen.” // És ez az egyetlen beteljesedési lehetőség annak számára, aki nem test szerint jár, hanem Lélek szerint. Kéri Isten Lelkének áldó, szívünkbe alászálló ajándékát és kegyelemből megüresedett szívébe megkapja azt. Ezáltal szeretheti az Urat, az ő Istenét teljes szívből, teljes lélekből, teljes elméből és minden erőből, s utána a Lélek útját járva szeretheti felebarátját, mint önmagát.

A felebarát szeretheti először személyiségként, egyen-egyenként, szentlelkes beleérző képességgel úgy, ahogy a 20. század legnagyobb teológusa mondja: ha a Lélek szerint járunk, akkor nekünk jobban kell értenünk az embereket, mint ők értik önmagukat. S a Krisztus szeretetével kell őket önmagukhoz és Istenhez segíteni. De a felebarát útján járó Szentlélek szerinti út nem csak az egyénhez, hanem a közösséghez is elvisz bennünket. Lehetetlen, hogy a családok megújulásáért ne munkálkodjon a Szentlélek szerinti járó ember, tudván, hogy a család a földi társadalomnak is, Isten országának is alapsejtje. Mert nem csak ott születik és anyatejjel tápláltatva neveltetik fel az új élet, hanem ott szocializálódik, ott tanul közösségbe illeszkedni, szeretni, imádkozni és az Isten országának legegyetemesebb rendjébe, az örök életbe betagozódni. A kettő között pedig itt tanulja meg, hogy kis közösségekben, népben-nemzetben, kontinentális kultúrában emberiségbe, kozmoszba kell beilleszkednie ahhoz, hogy igazán Isten teremtménye szerinti ember legyen. S családból népben-nemzetben gondolkozva azonnal láthatja: itt is minden bajunk abból származik, hogy nincs igazi pünkösdünk, nem Isten Szentlelke vezeti a közösség lelkét. Úgy, ahogy Ady Endre megmondja: „Hajlongni emerre, amarra, / Bús sorsot mértél, / Uram Isten a magyarra, / S még búsabbat reám.// Hiszen tudom, nem vagyok senki, / De mégis minden népnél / Jobbnak kell lenni, / S mit ér, ha jobb vagyok? // Kevés pünkösdöt hoztál, / Kevés Szentlelket, Uram, mireánk / S ostoroztál / bár véresek valánk.”// S ebben az állapotban csak Tetőled várhatunk minden jót, úgyhogy elfogadjuk ítéletedet: „Körülvettél balgákkal minket, / Méltatlanul kínzott fejünkre / sose hintett / Kegyed sugarakat. // Önön magunktól félve félni, / S elvegyülnünk törpe gyávákkal, / Halva élni, / ezt adtad te nekünk.// Hajlongni emerre, amarra, / Bús sorsot mértél, / Uram Isten a magyarra, / S még búsabbat reám” // Mert kicsi pünkösdötől, kevés

Szentlélektől nem jöhet semmi más, csak teljes megalkuvás, és végső halálba hajlás: halva élni!

De ha Isten Lelke átjár bennünket, akkor megszületik az új élet, a „szent győzelmes élet, melyből erő fakad. / Ez légyen az osztályrészed a földön már alatt! / A bűnt az Úr legyőzte, mindent elvégezett. / A harc ki van már küzdve, győztes lett a kereszt”.//

„De hogy lehetsz te győztes, kit bűn tart foglyul? / Ha téged is legyőzhet a győzelmes Úr. / S ajkadon ének gerjed, dicső egy dal lesz ez, / Mely gyűjt sok fáradt lelket Úr keresztihez./ Amelynek zengzetétől az ellen megriad, / Mert abban ég felé tör győzelmes öntudat. // A harc hevesb lesz egyre, / Közelg a nagy Király, / Oh boldog, kit fegyverben, / talpon, készen talál, / Légy kész eléje menni, És álld híven meg helyed! / Nem árthat annak senki, akit az Úr szeret.” // Mert ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? „Akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra van.”

III.

Ebből – természetesen – új kegyelmi idő jön az egész emberiségre. Új kegyelmi idő az egész kozmoszra. S a kozmosz számára adott csodálatos lehetőségben kiderül: a mindenható Istennek élete mibennünk, és a mi életünk a mindenható Istenben *egyéni, közösségi és örökkévaló üdvösségbe torkollik.*

Miért? ...Mert *nincsen immár semmi kárhozthatása azoknak, akik így Krisztus Jézusban vannak a Lélek által, s nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint*” Isten nem ítél el bennünket, bár bűnösök vagyunk, mert Jézus vérén át tekintve előtte megtérő és benne újjászülető életünket, igaznak nyilvánít.

A többi ember is hiába kárhozthat bennünket, „mi ajánljuk magunkat az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel, dicsőség és gyalázat által, rossz és jó hír által, mint hitetők és igazak.” Mert ha Isten Igéjét nem hatástalanul, hanem hatásosan közvetítjük egyéntől közösségen át az örökkévalóságig, ez tetszik az Istennek, de ez mondhatatlanul bántja, ingerli a Sátánt. És ezért próféták, jézusi, apostoli életek mindig kellett hogy ajánlják magukat az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel, isteni dicsőséggel és sátáni kárhozthatnak való ellenállással.

Egy azonban biztos: saját lelkiismeretük nyugodt lehet, mert ha az ördög gátolja is őket, Isten feltétlenül előre segíti. S ezért imádság által üldöztetések közepette is, Isten élő Lelke, ha rajtuk megnyugszik, végső győzelmük felől nem lehet kétség, s utolsó szavuk csak ez lehet: Dicsérjétek az Urat!

„Ó, mi édes Vigasztalónk, / Légy kegyes megoltalmazónk. / Hogy maradjunk útaidban, / Ne csüggedjünk háborunkban. / Erőddel elménket készítsd, / Gyenge hitünket erősítsd, / Hogy halál és élet által / Hozzád siessünk hamarsággal! / Halleluja, Halleluja!” // Ámen.

Lengyelne Püsök Sarolta

Kolozsvár

A békesség és a Szentlélek

Alapige: János 20,21–22

Kedves Testvéreim! A pünkösdi ünneplése ne tévesszen meg senkit a Szentlélek kitöltését illetően. A Szentháromság harmadik személyének érkezését nem lehet egy bizonyos időponthoz kötni. A Krisztus feltámadását követő ötvenedik napon valóban bekövetkezett a jóeli jövődőlés, a Mester távozása miatt vigasztalhatatlannak tűnő tanítvá-

nyok egyszerre kiáradni látták a Szentlelket, megtapasztalták, hogy mégsem maradt egyedül a világ, ilyen értelemben jogos a pünkösdi ünneplés..., ugyanakkor azt is tudnunk kell, amit ezzel kapcsolatban Jézus Nikodémusnak mondott: „A szél fú, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod, honnan jő és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” (Jn 3,8)

A felolvasott alapigében Jézus a Szentlelket a tizenegynek adja. „Azon a napon”, a feltámadás napján a tanítványok mindenre számítottak, de arra nem, hogy Krisztus megjelenik közöttük, és emberi logika szerint a találkozás első pillanatait is másként képzelnék el. Saját elgondolásuk szerint a találkozás pillanatában a viszontlátás öröme töltene be a *jelent*, és visszatérnének a nyomasztó *múlthoz*, kutatnák a szétválás okait, a szenvedés milyenségét, talán sópánkodnának még, önmaguk kényszerű egyedüllétéen is sajnálkozva. Jézus mást tesz, azonnal a *jövőre* fordítja a tekinteteket. Tétlen vergődés helyett építő lehetőséget kínál. *Szolgálni küldi az övéit!* A szolgálat előfeltételeit is meghatározza, és megteremti. Két dolgot mond: „Békesség néktek!” és „Vegyetek Szentlelket!”

Jézus mindig a legváratlanabb pillanatokban érkezik közénk. Hiába lessük a megfelelő órát, a keresztyénség története tele van szektárius csoportok kudarcba fulladó Jézusvárók vállalkozásaival, ...de nem kell a nagyvilág példái közt kutatnunk, saját életünkben is tapasztalhattuk, hogy Istent nem lehet a csinos ruhás vasárnapokhoz vagy a fehér asztalhoz kényszeríteni. Ő maga szabja meg jövetele óráját! Jézus a leghetetlenebb helyzeteket választja, mert tudja, hogy olyankor van szükségünk rá, és a feldúlt lelkekhez így szól: Békesség néktek!, és aztán folytatja beszédét a feladatosztással. A szolgálat milyensége egyénenként változik, hiszen tudjuk, hogy egy test vagyunk ugyan, de a tagok különbözőek, Isten kegyelmi ajándékai, megbízásai nem egyformák – de minden szolgálathoz szükségünk van a *lelki békére*. Szétzilált Lélekkel nem lehet az Urat követni. Legyen bármilyen tudós elméje a teológusnak, szép beszéde az igehirdetőnek, rátermettsége a diakónusnak, áldott keze a betegek gyógyítójának, semmire sem képes, ha lelke zaklatott, ha nem lel békét.

Sok olyan református közösséget ismerünk, ahol ügyes, tehetséges emberek élnek, és mégsem történik semmi. Se szeri, se száma az olyan embernek, aki sok mindenre volna képes, de egész életét felemészti a belső vívódás, vagy a kiféle, az embertársaival szemben is megmutakozó békétlenség, és a sok szép remény meddő marad. Miben bízhat az ilyen sorvadó közösség, az ilyen boldogtalan ember? A mai alapige az ehhez hasonló esetekben nyújt vigasztalást. Jézus még a bezárt ajtókon keresztül is megtalálja azokat, akiknek szükségük van segítségére.

Jézus a tanítványokkal három dolgot tett. Belépéskor békességet teremtett Igéjével: feladattal ruházta fel őket; rájuk lehelte a Szentlelket..., és ez a cselekvéssor elválaszthatatlan, csak egységében teljes. Mint jó magvető a szántóföldet, úgy készíti elő Isten az embert béketeremtő szavával. Elsimítja azokat az egyenetlenségeket is, amelyeket az ember nem volna képes rendbe hozni. Az az ember, akinek Isten Szentlelkét adja, egyszer s mindenkorra végezhet az élet értelmére vonatkozó gyöttrő kérdésekkel, mert az Úr feladatokkal látja el, megmutatja életünk végső célját, de a hétköznapi veritékezés értelmét is... Aki Istentől kap feladatokat, az az ember törölheti szótárából a hiábavalóság fogalmát, mert életében egyszerűből átminősül minden – semmi sem hiabavaló többé. Joggal kérdezheti az avatatlan: mindez szépen hangzik elméletben, de hogyan tovább? A jövőre, a kivitelezésre gondolt Jézus, amikor a tanítványokra lehelte, és azt mondta: „Vegyetek Szentlelket!”

Krisztus előre ismeri a megszólított ember, a próféták szabadkozó válaszát – gyenge vagyok én, vagy fiatal vagyok én... –, minden aggályunkat elcsitítja a kiáradó Lélek, aki

vigasztal és megerősít, képessé tesz olyan feladatok végzésére, melyeket önerőnkől soha nem tudnánk teljesíteni.

Pünkösöd tájkán még a természet is megújul, zöld színnel s meleggel kecsegtet, mégis oly sok ember fázik a békétlenség miatt, a pünkösödöt egy régi esemény emléknapjának tartja, és semmi személyeset nem remél. Vigasztalódjon mindenki, mert ez az ünnep elsősorban nem egy egyszeri alkalom felidézése, hanem *annak a lehetőségnek a felmutatása*, hogy Isten be akar lépni az életünkbe. A Szentlélek fogadására Isten maga öltözteti lelkünket ünnepi ruhába. Ne féljünk attól, hogy végérvényesen célt tévesztettünk, Isten képes rá, hogy a magába roskadt embert felemelje, és Szentlelke erejével tévelygő lelkét a helyes útra vezérelje. Merre keressük az Isten szerinti irányt? ... A Szentírásban megtaláljuk a megbízható útjelzőket. Ne habozzunk követni Isten hívó szavát, ha Krisztus küld minket, akkor Szentlelke meg is újítja erőnket, mint ahogyan a kifáradt utasét a forrás hús vize. Ámen.

Szabó László

Bálványosváralja

Isten temploma vagytok

Alapige: 1Korinthus 3,16–17

Bibliolvasás: János 7,28–39

Az Apostoli Hitvallás harmadik bekezdésében egy rövid mondat áll: „Hiszek Szentlélekben.” E mondat rövideje miatt is van, hogy egyházunkban a Szentlélek és a pünkösöd ünnepe kissé háttérbe szorul a többi jeles ünnepnaphoz viszonyítva. Pedig az apostoli hitvallásnak nem csak ez az egy mondata beszél a Szentlélekről, hanem az egész bekezdés, amely értelem szerint így is fordítható: „Hiszem a keresztyén (katolikus = univerzális = egyetemes) világegyházat: a hívők közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet.” Amikor tehát elmondjuk a Hitvallás harmadik bekezdését, a Szentlélek munkájába vetett hitünkről teszünk bizonyosságot, különösen arról, hogy Jézus a Szentlélek által alapította és tartja fenn az Egyházat az egész világon századok óta. A Szentlélek munkáját ezért *lebecsülni* nem szabad! Sokan tévesen úgy képzelik a Szentháromságot, mintha az olimpiai játékok dobogóján az Atya lenne az aranyérmes, a Fiú a dobogó második, a Szentlélek pedig csak a legalacsonyabb fokán állna. A gyakorlatban sajnos mi reformátusok is csak bronzérmes, utolsó helyre állítottuk a Szentlelket. Ezért van, hogy a közülünk kivált pünkösödista gyülekezetek viszont *túlbecsülik* a Szentlélek szerepét.

Gomba módra szaporodnak országunkban az olyan templomok, amelyeknek van *egy nagy kupolája és két kicsi* harangtornya a bejárat felett. Ez nem csak a szemek gyönyörködtetését szolgálja, és nem csak egy nemzeti egyház dicsőségét, híveinek nagy számát kívánja jelezni, hanem arról árulkodik, hogy az illető egyházakban egy régi tévhit él: a Szentháromság személyei közül az Atya a legfontosabb, a Fiú és a Szentlélek az Atya alárendeltjei.

Pál apostol a korintusi testvéreknek nem egy ilyen milliárdokat felemészítő kupolás-keresztes, festett-faragott fohászati kombinátról beszél. Korintusban akkortájt legalább 12 csodálatosan kiépített pogány templom működött, amelyek némelyike a sok alkalmazottjával valószínűleg nagyvállalat volt. A keresztyéneknek azonban nem volt templomuk. Az ApCsel 18,7-ben olvassuk, hogy Jézus tanítványai a zsinagóga mellett egy Justus nevű ember házában gyűltek össze.

Ti vagytok Isten temploma – írja az apostol vigasztalásképpen a híveknek, akiket a zsidók még a zsinagógából is kikergettek, amiért Jézust vallották a megígért Messiásnak. De az apostol tudta, amit a rég elpusztult városok romjai hirdetnek: az élő fa képes a mázsás köveket is széttörni, öles kőfalakat megrepeszteni, faragott oszlopokat kidönteni. Szeretnünk kell egyházunk mai templomait, imaházait, a forrásokat, ahol meglocsolgatjuk hitünk élő fáját, de tudnunk kell, hogy az élő templom mindig értékesebb, mint a kőtemplom. Ezt tanította Jézus is a Sátoros ünnepen a jeruzsálemi templomban: „az élő víz, amelyet én adok értékesebb, mint az a víz, amit a főpap hoz fel a templomba” (Jn 7,37–39). Milyen élő vízről beszélt Jézus, és miről beszél Pál apostol, ami értékessé tesz egy templomot?

A Szentlélek az az élő víz, amely a jeruzsálemi templomot és szolgálait élővé kellett volna hogy tegye. Róla mondja Pál, hogy a korintusi hívekben lakozik. Ennek legfőbb bizonyítéka az, hogy hisznek Jézusban és vallást tesznek nevéből. Az Úr Jézus is ezt mondta Péternek: „Nem test és vér jelentette ki ezt meg néked – ti, *hogy én vagyok a Krisztus* –, hanem az én mennyei Atyám” (Mt 16,17), vagy ahogy a Mt 10,20-ban olvassuk: „A ti Atyátoknak Lelke az, aki szól tibenmetek.” (Az 1Kor 14-ben nyelveken szólás csak mellékes jele a Lélek működésének.)

A Szentlelket birtokolni nem lehet, de otthont, lakozást adni számára igen. És ez rangot jelent a zsidó és pogány többség között kisebbségben élő keresztyéneknek Krisztusban, Erdélyben vagy akárhol. Hogy mekkora tisztességet jelent az egy, igaz, teremtő, szerető és gondoskodó, szigorú, de kegyelmes Isten élő templomának lenni egy sokistenhívő, vagy hitetlen, züllött, anyagi világban, kitéve a Krisztus ellenségei részéről jövő gyalázatnak, üldöztetésnek, ezt Pál egy hasonlattal világítja meg. Abban az időben ugyanis könyörtelen szigorúsággal büntette minden vallás a templomainak meggyalázását. A jeruzsálemi zsidó templom romjai között felfedeztek egy görög nyelvű kőtáblát, amely halálbüntetés terhe alatt tiltja meg a nem-zsidóknak a belépést a belső udvarba. Az ApCsel 19,23–29-ben olvassuk, hogy mekkora botrányt okozott Efészus városában Pál igehirdetése, amelyet a Diana- (Artemis-) templom elleni támadásnak értelmezték Demeter ötvösmester és munkatársai. Pál rámutatott, hogy ha egy pogány templomot nem szabad meggyalázni, úgy a pogányoknak sincs joguk bántani a Krisztus tanítványait. Ha ezt nem is garantálja fegyveres templomi őrség, Isten a védelem biztosítója. Azonban a keresztyének csak akkor várhatnak megbecsülést a más vallásúak részéről, a háborgatások, zaklatások megszűnését, evilági védelmet és mennyei jutalmat Istentől, ha valóban szent, tiszta emberekként, élő templomokként vannak jelen a városban, a pólisban, vesznek részt a város életében, a politikában.

Mert Jézus tanítványának, a Szentlélek templomának lenni nem csak rangot, védelmet, jutalmat jelent. *Teherhordozás és többletfelelősség* is. A gyülekezeteinkben sajnos ritkán énekelt és kevésbé ismert 79. zsoltárban (az ún. Széki himnusz) olvassuk: „*Oh Isten, pogányok jöttek be örökségedbe, megfertőztették szent templomodat... Meddig haragszol Uram szüntelen? ...Ontsd ki haragodot a pogányokra, akik nem ismernek[el] téged... Ne emlékezzél ... elődeink vétkeiről... bocsásd meg vétkeinket...*” A zsoltáros is tudja, hogy a templomot Isten csak akkor szabadítja meg a pogányok gyalázatától, ha a nép megbánja bűneit és Isten akarata szerint él. Ahogy ezt a Jer 7,4–7-ben is olvassuk: „*Ne bízatok hazug beszédekben, mondván: hogy az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma ez! Mert csak ha valóban megjobbítjátok a ti utaitokat ... akkor lakozom veletek ezen a helyen...*” Pál apostol üzenete a korintusiakhoz tehát nem csak vigasztalás, bátorítás, hanem figyelmeztetés és feladat. Nem elég profitálni a hívőségéből, hiszen ma sok orvost, szobafestőt, autószerelőt azért választanak, mert az hírlik róla, hogy „hívő”. A hírnévre rá is kell szolgálni, meg is kell dolgozni érte. Ezenfelül vigyázni kell,

hogy ha pogányok nem is háborgatnak már, nem is rontanak meg minket mint élő templomokat, mi se rontsuk meg saját magunkat, testi, lelki egészségünket, hitünket bűneinkkel. Sőt óvakodnunk kell, hogy mi, ugyanannak a Szentléleknek a jóindulatú kenetét magunkon hordozó, élő templomként a világban forgolódo testvérek se rontsuk meg egymást. Végül pedig, ha az ige élő templomnak nevez minket, nem elég a kőtemplomokba begubózva megélni hitünket. „Mozgó templomokként” Jézusra kell mutassunk, mint az evangélium terjesztéséért oly sokat fáradozott Pál apostol, vagy mai kisegyházak sokszor nálunknál buzgóbb misszionáriusai, de ahogy fehér falu szép templomaink, vagy az utak menti keresztek, egyházi ünnepek feladata is, hogy Jézusra emlékeztessenek az egyházi év ünnepes és ünneptelen felében egyaránt.

Ez lesz a legszebb hitvallás a Szentlélekről. Ámen.

Visky János

Kolozsvár

Akiket a Szentlélek vezet

Alapige: Róma 8,14

Bibliaviasás: 2Mózes 13,17–22

Ez az Ige a Szentlélek vezetéséről beszél. Nekünk, keresztyéneknek, vezetett embereknek kell lennünk. Persze, ez ellen sokszor tiltakozik a büszke ember. Azt mondja: „a vaknak van szüksége vezetésre. Nekem nincs szükségem vezetőre”. Nos, ez az Istennel szembeni kemény szívű magatartás. Márpedig azt mondja itt az ige, hogy csak azok Isten fiai, akik vezetettek, akiket Isten Szentlelke vezet.

Az a gyermek, aki minduntalan lázad a szülő ellen, és semmiben sem akar a szülő tanácsa szerint járni, előbb-utóbb elveszíti a szülő bizalmát, az csúfot űz a szülői-gyermeki viszonyból. Az Igének az a nagy kérdése most feléd: akarsz-e, drága testvérem, te is az Isten gyermeke lenni?

Az indulatos szülő a rakoncátlan gyermekre sokszor azt mondja: „te ördögfióka”. Ugye, milyen kellemetlen, amikor ide fajul a helyzet? Mi nem akarunk „ördögfiókák” lenni. Mi nem akarunk rakoncátlan és engedetlen gyermekek lenni.

Ez a világ mást kíván, mást vár. Isten-fiakat vár. A mi népünk is Isten-fiakat vár. Tele van már ez a világ csömörrel. Megcsömörlött már a világ azoktól az emberektől, akik nem Isten fiai. Azoktól, akik csak ártnak ennek a világnak, azoktól, akiket gonosz lélek vezérel, akiket az irigység hajt.

Ha nem az Isten lelke vezet téged, hanem a gonosz indulat, a haragvágy, a bosszúvágy, akkor már elege van belőled a családnak, a munkatársaidnak, a szüleidnek, a szomszédaidnak. Elege van ennek a világnak már azokból, akik nem Isten gyermekei. Ezért mondja Pál apostol, hogy azok az Isten fiai, Isten leányai, akiket Isten Lelke vezet.

Külföldi utazásaink alkalmával többször eltévedtünk. Egyszer egy budapesti nagy forgalomban tévedtünk el egy olyan részen, ahol még nem jártunk azelőtt. Bizony nagyon kellemetlen érzés vett erőt rajtunk. Átszóltunk egy szomszéd autósának: „merre van a Győr felé vezető út?” Azt mondta: „én éppen abba az irányba megyek. Álljanak be a sávra, kivezetem magukat a városból.” Nagyon megnyugodtunk. Jólesett érezni azt, hogy a sok bizonytalankodás után valaki biztos kézzel vezet.

Milyen jó ráhagytokozni arra, aki ismeri az utat. Arra, aki tudja, merre van a jó irány. Ilyen az Isten Lelkére való hagyatkozás. Nem kell aggódni a holnap felől, mit együnk, mit igyunk, mivel ruházodjunk. Isten Lelke vezet minket. Mindig jó irányba vezet. Nem kell félnünk, nem kell állandóan remegnünk. Nem kell a betegséggel szemben ál-

landóan nyugtalankodnunk. Nem kell az öregség küszöbén kétségbeesnünk. Nem kell a halál kapujában megriadnunk. Van aki vezet!

Azt mondja Dávid, a zsoldáros király: „Ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert Te velem vagy.” Te vezetsz engem, mint a pásztort az ő nyáját.

Hát ilyen vezetettek vagyunk-e? Ha igen, akkor annak meg kell látszania rajtunk: hogy nem nyugtalankodunk, nem félünk, nem remegünk semmitől. Az, hogy teljes a béke a szívünkben. Az, hogy kiegyensúlyozottak vagyunk. Ez elárulja, hogy az Isten Lelkétől vezetettek vagyunk-e vagy sem.

Egyszer egy sötét őszi éjszakában Kolozsvár irányába haladtunk hazafelé, sűrű ködben. Alig lehetett látni előre néhány métert. Egyszer csak a mögöttünk jövő kocsi jelzett és megelőzött. Csak a két kis piros pontot láttuk magunk előtt és ahhoz igazodtunk hosszú időn át, nyugodtan, mert ott volt előttünk a vezető. Rögtön észleltük, hogy ez jól ismerheti az utat. Egyszer csak megállt a másik kocsi és a vezetője megkérdezte, hogy hova akarunk menni, mert látja, hogy hosszú kilométerek óta utána jövünk. Mondtuk, hogy Kolozsvárra. No, akkor forduljanak vissza, mert én már kifelé haladok Tordáról Vásárhely irányába.

Ilyen a jó vezető. Megáll, és azt mondja, hogy ez már nem a jó irány. Ha te a jó irányba akarsz továbbmenni, akkor térj balra. Ilyen értelemben kell felfognunk azt, hogy mit jelent itt a földön, ebben a sokszor sötét lelkiségű világban, Isten felülről való vezetése szerint járnunk.

Van a Bibliában egy történet, ami az ószövetségi nép vándorlásáról beszél. A Mózes könyvéből való és azt írja le: hogyan haladt Izrael népe Kánaán felé a negyvenévi pusztai vándorlás idején. Nappal egy felhőoszlop ment előttük az égen, éjjel pedig egy tűzoszlop. Amikor az mozdult, a zsidó nép is felkerekedett, felszedte a sátorfáját és ment. Mikor az megállt, ők is megálltak, letáboroztak. Mindig a szerint a mennyei ritmus szerint indultak el, ahogyan Isten indította el őket a felhő és a tűzoszlop mozgása által.

Milyen nagy biztonyságot jelentett ez nekik a nagy homoksivatagban! Ott nagyon könnyen el lehetett volna tévedni. Mint a nyílt tengeren a hajó iránytű nélkül, vagy mint amikor beborul az ég és még a csillagok sem mutatják az utat.

Karavánok formájába szerveződtek az utasok a régi időkben és többen mentek együtt, hogy az, aki jobban ismeri a csillagok járását, a vezetőjük legyen. Vagy fogadtak egy bennszülött vezetőt, aki már sokszor végigjárta az utat. Vezető nélkül a karaván nem mert elindulni a halált lehelő homoksivatagon át.

Ilyen sivatagos puszták ez a világ, a mi életünk területe. Jöttünk valahonnan, tartunk valahova, de útközben el lehet tévedni. Nagyon sok ember kidől az úton, nem éri el a mennyei célba. Nagyon sok embert tönkretesz a bűn útközben: az alkoholizmus, a gyűlölködés, a kételkedés. Nagyon sok ember szeme becsúsz a könnyhullatástól. Nagyon sok arcra lehervad a mosoly az állandó félelemtől, mert az ember előbb-utóbb érzékeli, hogy egy veszedelemes sivatagban, egy pusztában halad életének a karavánja. Van-e karavánvezető, akire reá tudod bízni magad?

„Akiket Isten Lelke vezet, azok Istennek fiai.” Honnan indította el Isten az ő népét Mózes vezetésével? A rabszolgaság világából, a keserű könnyhullatások között fogyasztott kenyér földjéről. Hova indította? A Kánaán földjére, a Szent földre. Ez az Isten népének a mindenkori célja. Azok, akik Istentől hallották a hívást, akik érzik a Lélek szelének ezt az erejét, akik beállnak ebbe a lélekáramlatba, azok engedik magukat vitetni a menny felé. Azok nem pusztulhatnak el az úton. Azoknak a hitük nem fogyhat el. Azok nem halhatnak meg a szomjúságtól az úton. Azok nem halhatnak éhez az úton. Isten az ő népének mindig kellő időben adott mennyei kenyeret, hús forrásvizet.

Számunkra minden ígéhirdetési alkalom ilyen lehetőség, amikor Isten újrafakaszt a kősziklából, Jézusból mennyei üdítő vizet. Mert azt mondja az Írás: ő az a Kőszikla, akiből kinyílt számunkra az élet forrása.

Vajon minden nap odamész-e ehhez a forráshoz? Nem elég egyik vasárnaptól a másikig megmaradni azzal, amit egy istentiszteleten kapunk. Elfogy hétfőre, keddre. Mi lesz szerdán veled, ha már elfogy a derű, elfogy a hit, elfogy a reménység? Vajon minden nap előveszed-e az Írást? Vajon minden nap ráállítod-e életed kicsiny hajóját erre a vezetésre? Azok az Isten fiai, akik ráhagyatkoznak Isten Lelkének a vezetésére.

Milyen megnyugtató így haladni a földi élet pusztaságán keresztül.

Nos, ilyen Isten-gyermek vagy-e te? Látszik-e rajtad, hogy tényleg Isten háztartásához tartozol? Nagy kérdés ez!

Az Isten-fiak: a megszabadítottak közössége. Úgy, mint Mózes népe. Az egy megszabadított közösség volt és Isten azt vitte be Kánaánba. Úgy, hogy a nép minden tagja, nem csak Mózes, fiatalok, öregek egyaránt, minden nap kellett hogy figyeljék a felhőt, mert nagy volt a tábor.

Szám adatok szerint a kivonuló tábor másfél-kétmillió tagból állt. Gondoljuk el: a sivatagban mozog egy ekkora tömeg, és Mózeset nem hallhatták. Nem volt hangosbemondó. De milyen célszerű volt Isten vezetése. Amikor mindenki felnézett az égre, gyermek, felnőtt egyaránt, látta mozdul a felhő, tudta mindenki: mozdulni kell. Ha valaki nem mozdult a felhővel, lemaradt. Ha valaki nem akart a felhő mozdulása szerint indulni, leszakadt a közösségtől. Az halál fia lett. A sivatagban egyedül maradni halálos veszélyt jelentett.

A földi élet sivatagjában kiszakadni az Isten fiainak közösségéből, az imádkozók közösségéből, halálos veszélyt jelent. Igen, halálos veszedelem. Otthon maradni és azt mondani hogy: imádkozom én otthon is egyedül. Imádkozz otthon is egyedül, de ha kimaradsz a közösségből, az Isten népének együtt vándorló közösségéből, akkor előbb-több a halál, a kárhozát fia leszel!

Sokszor hallottuk, sokszor mondják – nagyon szép kép ez –, ha kiveszel a tűzből egy darab parazst és félreteszed, az a parázs hamar kihűl, hamar kialszik. A nagy tűz még ég, a többi parázs még hevül. Az még adja a meleget, az még fényt is áraszt, de az az egy ott egymagában kialudt. Ezért kell az Isten fiainak a közösségében lenned. Ezért beszél itt az apostol többes számban, hogy azok az Isten fiai, akiket Isten Lelke vezérel. Milyen nagy öröm felfedezni, hogy mindannyiunkat az vezérel. Igen, nem számít az, hogy ki milyen beosztású, hogy valaki fiatal vagy idős, hogy valaki gyors mozgású, vagy már lassú. Nem érdekes. Egyformán láthatja mindenki a felhőt. A tanult Mózes is és a tanulatlan egyszerű ember is. Mindenki rá tud hangolódni Isten Lelkének a vezetésére. Itt csak akarni kell.

Ez a kérdés: Te akarod-e? Akarod-e, hogy ne a gonosz léleknek a sodrása vigyen téged? Akarod-e, hogy ne a rossz barátok, a rossz cimborák társasága sodorjon téged a kocsmába, a pusztulásba? Akarod-e, hogy ne a rossz pletykákat hordozó asszonyosereg vigyen téged pletykálni mások kárára? Akkor te lépj ki ezek köréből, mert ez nem közösség. Ez csak cimboraság, ez csak pletykafészek, ezekből ki kell hogy szakadjon az, aki Isten gyermeke akar lenni. Nem lehet tovább sodródni a világgal.

Manapság a fiatalágot is sok minden sodorja a romlás felé. Az, aki az Isten gyermeke akar lenni, kiáll az ilyen romlás felé sodródók társaságából és beáll az Isten fiainak a közösségébe. Mert ő élni akar. Mert ő célba akar érkezni. Mert ő tiszta akar maradni. Mert ő szeretne a mennyi Kánaánnak a lakója lenni.

Ha te ilyen vágyakozással jöttél ide, akkor biztos, hogy Isten Lelkének ezt a vezetését elfogadod, akkor az Írásból naponta megérted, hogy mit mond neked Isten, hogy ma hová akar indítani téged.

Lehet, azt mondja: menj át a szomszédhoz és kérj tőle bocsánatot. Lehet, azt mondja: menj, simogasd meg a feleséged ráncos arcát, mert tíz éve nem tetted meg. Vagy azt mondja a feleségnek: menj, és simogasd meg férjed érdes kezét, mert már rég elmulasztottad. Menj már és öleld át gyermekedet, mert már rég elfelejtetted. Ezt kellene, hogy tegyék az istenfiak, és amikor ez megtörténik, akkor elhiszi majd rólunk a világ, hogy mi felülről vezetettek vagyunk. Hogy minket nem a gonosz lélek vezet, hogy minket nem a rossz szokások sodornak. Engem egyedül az érdekel, hogy Isten Lelke mit súg az én szívembe.

Ha én erre hagyatkozom, akkor biztos, hogy én boldog Isten-gyermek leszek, és Isten gyermekei közösségének boldog tagja maradok. Ámen.

Belenéztél-e?

Régi arab mese szerint egy faluvégi kunyhóban lakott az öreg Abdalah. Sokat kesergett az emberek gonoszsága miatt. Amint egy éjjel álmatlanul forgolódott ágyában, hirtelen megjelent Gábrriel arkangyal, és így szólt:

– Ha a nap felkel, menj a kertedben lévő barlanghoz, annak végén találsz egy tükröt. Aki abba belenéz, meglátja bűneit és megalázkodik.

Abdalah megtalálta a csodálatos tükröt. Selyemkendőbe csomagolta, és elvitte a mecsetbe. Amikor megtelt a mecset emberekkel, megmutatta a tükröt. A jelenlevők közt volt egy gazdag kereskedő, aki belenézett, és reszketni kezdett. Meglátta bűnös életét, és tudta, hogy elveszett ember, ha meg nem változik.

Eleinte csak titokban, majd mind nagyobb tömeg kereste fel nyíltan is Abdalah tükröt, és ismert bűneire benne. Mikor meghalt Abdalah, be kellett számolnia életéről. Az ítélet így hangzott felette: Elkárhozol, mert ezer és ezer embernek megmutattad bűneiket, magad azonban egyszer se néztél bele.

Arab mese

Szentháromság vasárnapjára

Orbán János

Marosújvár

Vajon ki tesz biznyságot rólad?

Alapige: 1János 5,7–8

Bibliavásolás: Efézus 1,3–14

A gyülekezetben szinte állandóan használjuk ezt a kifejezést: biznyságtétel. Úgy szoktuk meg, hogy emberi tanúbiznyságra, emberi állításra, emberi bizonyításra gondoljunk, illetve alkalmazzuk. Alapigénkben sajátos módon fordul elő a biznyságtétel szó. Nem emberek biznyságtételéről, hanem Isten biznyságtételéről szól az ige.

Mit is jelent a biznyságtétel? Tanúsítani egy eseményt, amit láttunk, aminek szemtanúi voltunk: így történt, így felel meg a valóságnak. Így használják az apostolok is, amikor azt mondják: „nem tehetjük, hogy amiket láttunk és hallottunk, azokat ne szóljuk” (ApCsel 4,20).

A biznyságtétel azonban jelentheti egy ember meggyőződésének a kinyilvánítását is. A történetektől függetlenül, vagy esetleg azokkal homlokegyenest ellenkezőleg, lehet valakinek egészen más a meggyőződése, mint a többieké. A keresztről való beszéd a görögöknek bolondság volt, a zsidóknak botránkozás – a hívőknek Jézus hatalma és ereje. A biznyságtétel jelentheti azt is, hogy valaki a saját véleményét nyilvánítja ki. A biznyságtétel szólhat másokról, vagy vallhat az ember önmagáról is. Mindenképpen egyéni, személyes állásfoglalást jelent.

Alapigénkben az Isten biznyságtételéről van szó. Ez semmi esetre sem azt jelenti, hogy mi az Úr Isten véleménye valamiről, vagy valakiről, hanem azt az isteni kijelentést, amit számunkra tett és tesz az Úr. Isten „véleményéről” vagy „meggyőződéséről” nem beszélhetünk, hanem csak kijelentéséről.

Az ige szerint biznyságtétel hangzik el a *mennyben* és a *földön*.

Mivel mi most itt a földön élünk, először azt a biznyságtételt vegyük számba, amelyik a földön hangzik. Isten biznyságtétele, kinyilatkoztatása a földön az emberek számára, tehát a mi számunkra történt és történik. Mi az Isten biznyságtétele? „Amellyel biznyságot tett az Ó Fiáról” (9.v.). Isten szüntelenül Jézusra tereli figyelmünket, gondolatainkat, érzéseinket. Jézusra mutat, illetve Jézusról beszél.

Hárman vannak, akik biznyságot tesznek a földön: a Lélek, a víz és a vér.

Az Atyát soha senki nem látta. A Fiút aránylag kevesen és mindössze néhány eszten-deig. Mi nem tartozunk ezek közé a boldog kevesek közé. De Szentlelke által Isten minket is megkeres, és éppen Lelke által nyilatkoztatja ki magát a mi számunkra. Nekünk ez az egyetlen lehetőségünk Isten megismerésére. „Mert kicsoda tudja az emberek közül az ember dolgait, hanem ha az embernek lelke, amely őbenne van? Azonképpen az Isten dolgait sem ismeri senki, hanem ha az Istennek Lelke. Mi pedig nem e világnak lelkét vettük, hanem az Istenből való lelket; hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk.” (1Kor 2,11–12) Számunkra a Lélek tesz biznyságot. Ezért megbocsáthatatlan a Szentlélek elleni bűn. Az Isten Lelkét elutasító ember elsősorban Isten, azután saját maga ellen követ el megbocsáthatatlan bűnt, mert visszautasítja Istennek a Lélek biznyságtétele által felkínált kegyelmét. Vigyázz, figyelj a Lélek biznyságtételére, hogy vigyázhass önmagadra! Ezért „a Lelket meg ne oltstátok!” (1Thessz 5,19) Aki az Isten Szentlelkének a biznyságtételét elfogadta, boldogan vallja a zsoltárossal: „Min-

den tanítómnál értelmesebb lettem, mert a te bizonyosságaid az én gondolataim” (Zsolt 119,99).

Isten külső jelekkel is támogatja, erősíti a Lélek belső bizonyágtételét. Ez a két legfontosabb jel a keresztyén egyházban: *a víz* és *a vér*. Utal arra a két sákramentumra, amelyeket Jézus Krisztus szerzett: a keresztségre és az úrvacsorára. Jézus a bűnösök közé állott, amikor megkeresztelkedett, és a bűnösök között feszítették meg.

A keresztséget éppen azért szerezte, hogy a víz isteni *bizonyágtétel* legyen a mi számunkra: ahogy a test szennyét lemossa a víz, úgy mossa le bűneinket az Úr Jézus Krisztus. Azzal, hogy minket is megkereszteltek, hogy a víz a mi homlokunkra is folyt, azt bizonyítja Isten, hogy Jézus velünk is közösséget vállalt, Jézus minket is elfogadott. Olyan biztos ez, mint amilyen biztos, hogy a vízzel megkereszteltek. Ott tévednek az anabaptisták, hogy a keresztséget emberi bizonyágtétellé teszik! Számukra a keresztség azt jelenti: olyan hívő lettem, hogy hajlandó vagyok elfogadni Jézus Krisztust. Holott a víz bizonyágtétele éppen az ellenkezőjét jelenti: azt ugyanis, hogy a bűnös embert hajlandó elfogadni Jézus Krisztus! „Azért jött az Embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” (Lk 19,10) Erről tesz bizonyágot a víz.

Jézus azonban vízzel és vérrrel jött (6.v.). A *vér* az úri szent vacsorára utal. Mivel „vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat”, a vér annak a bizonyossága, hogy Isten a Jézus áldozatát elfogadta és érette annak a bűnösnek, aki úrvacsorával él, személy szerint megbocsátott.

A János apostol idejében akadtak olyanok, akik tagadták, hogy Jézus Krisztusnak valóságos emberi teste lett volna. A vér megpecsételte, igazolta, bizonyította azt, hogy Jézus, az Isten Fia, valóságos ember, csontunkból való csont, és húsunkból való hús volt.

Amikor az egyik katona dárdáját a megfeszített Jézusnak az oldalába döfte, „vér és víz jöve ki abból” (Jn 19,34) azért, hogy mi is hálaadással boruljunk le lélekben az ő lábaihoz és kérjük, hogy „az a víz, s a drága vér, amelyet ontál a bűnér, gyógyír legyen lelkennek, bűntől, s vádtól, s vádtól mentes meg!” (256. énekünk).

Ez a három földi bizonyágtétevő: a Lélek, a víz és a vér, amelyek egymástól megkülönböztethetők, de szét nem választathatók, mint a Szentháromság Egy Örök Igaz Isten, arról tesz bizonyágot, hogy Jézus a megváltás munkáját tökéletesen bevégezte és úgy ment vissza a mennybe. Ez a három bizonyágtétevő azért van most itt közöttünk, hogy az Isten ítélőszéke előtt el ne vesszünk. Mert a földi élet után következik az ítélet. „Elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet.” (Zsid 9,27) De mi lesz veled ott és akkor?

Erre ad biztatást az ige, amikor azt mondja: *hármán vannak, akik bizonyágot tesznek a mennyben, az Atya, az Ige, és a Szentlélek: és ez a három egy*. Ott majd, a mennyben, Isten rólad tesz bizonyágot, és pedig aszerint, ahogy itt a földön elfogadtad az ő bizonyágtételét. A mennyben majd rólad nyilatkozik a Szentháromság Egy Örök Igaz Isten. Vajon mit mond majd rólad az Atya, az Ige és a Szentlélek?

Vajon miért van szükség a mennyben Istennek a rólunk való bizonyágtételére? Azért, hogy – ahogy Jézus mondta – elválassza a juhokat a kecskéktől. Ott lesz nyilvánvaló, hogy valójában ki hova tartozik. Nem egy helyre kerülünk.

Az Atya örömmel öleli keblére a maga gyermekeit, még akkor is, ha tékozló fiak voltak. Az idegennek nincs mit keresnie az Atya házában. Atyád Ő neked? Fia vagy te Neki? Nem test szerint, hanem olyan, aki újonnan született víztől és Lélektől? Ha a menynevei Atya bizonyágot tesz rólad: ez az én gyermekem, akkor meglátod az Isten országát.

De bizonysgot tesz rólad a mennyben az *Ige* is, azaz Jézus Krisztus. Ha vallást tettél róla az emberek előtt, Ő is vallást tesz rólad a mennyei Atya előtt. Mert Ő, mint testté lett *Ige*, itt lakozott közöttünk, tökéletesen ismer minket. Vagy úgy hangzik az *Ige* bizonysgtétele: jöjjetek én Atyámnak áldottai, vagy úgy, hogy távozzatok tőlem, ti átkozottak! Milyen jó, hogy nekünk, az övéinek, az az ígértünk, hogy már most is esedezik értünk. Ő a mi megtartó Mesterünk!

A mennyben a harmadik bizonysgtevő a Szentlélek. Vajon Isten Lelke, aki a szívet és veséket vizsgálja, aki tudja rejtett gondolataidat is, milyen bizonysgot tesz rólad? Milyen jó, hogy már most is támogat imádkozásunkban és esedezik értünk kimondhatatlan fohászokodásokkal! (Róm 8,26). És akit számunkra ügyvédként küldött az Atya a Fiú kérésére, a mennyben is ügyvéded marad, ha a földön elfogadta Őt.

Ha az Atya, az *Ige* és a Szentlélek egyformán bizonysgot tesz rólad, melletted, akkor megnyílik számodra az üdvösség! Ámen.

Isten köpenye

Úgy békíthetjük csak meg az embereket egymással, ha Isten köpenyét kérjük számukra. Adja kölcsön, és takarja be vele a különbözőképpen gondolkodó embervilágot. Éppen úgy, mint az anya, aki minden gyermekét szereti.

Azt is aki bátortalan és gyenge. Azt is, akit az élet vágya fűt. A törekenyeket, a kedvetleneket is.

Mert mindnyájan a maguk különbözőségének tudatában zárják el szívüket egymástól. Így mindnyájan a maguk szeretetének különböző színeivel szolgálhatnak az ő di-csőségét.

Antoine de Saint-Exupéry

Iskolai évváróra

Csiha Kálmán

Kolozsvár

A minőség titka

Alapige: Dániel 1,3–8, 15–20

Nabukodonozor, amikor elfoglalta Jeruzsálemet és Izráelt, elrendelte az udvarmesterek fejedelmének, hogy neki minőségi ifjakat hozzanak, akik ábrázatokra szépek, minden bölcsességre eszesek és ismeretekkel bírnak, értenek a tudományokhoz, és akik alkalmasak arra, hogy az ő királyi palotájában álljanak. Nabukodonozor a minőséget kereste.

Mindenki a minőséget keresi, mi is. A mi református anyaszentegyházunkban és a mi kisebbségi magyar sorsunkban mi is a minőséget keressük. Ebben az iskolában is a minőséget keressük, mert mi csak úgy tudunk megállni. Mi kevesen vagyunk, minket könnyen elsodor az élet. Csak úgy tudunk megállni, ha olyanok lesznek a mi ifjaink, mint ezek az ifjak, akik tiszerte okosabbak, és többet tudnak, mint mások. Emlékeztek-e Németh László könyvének címére, *A minőség forradalma?* Azt írja ebben a könyvben, hogy a minőség azáltal, hogy létezik, győz!

Isten segítsen meg benneteket, kedves tanár testvéreim, kedves ifjak, hogy itt minőségi nemzedék nőjön, mert ti vagytok az eljövendő erdélyi értelmiség! És ti vagytok az eljövendő Székelyföld értelmisége! A minőségnek kell győznie bennetek! Amerikában nem úgy alkalmazzák az embereket az egyetem elvégzése után, hogy milyen jegyekkel végeztek. Hanem megnézik, hogy melyik egyetemen végeztek. Mert vannak egyetemek, amelyek semmit nem érnek, vannak iskolák, amelyek diplomát adnak, de semmit nem érnek, s vannak egyetemek, amelyek minőségi pecsétet hordoznak a hallgatóik életén. Ha valaki azt mondja, hogy itt és itt végeztem, akkor rögtön alkalmazzák, mert tudják, hogy minőségi ember jön onnan.

Ugyanígy töletek is függ, hogy ezt az iskolát ismét híressé tegyétek. Hogy a református kollégium fénye világítson. Olyan legyen, hogy ha valaki majd megkérdezi, honnan jöttél, és azt mondod, hogy a református kollégiumból, akkor tudják majd azt, hogy te becsületes, értelmes, igaz ember vagy, akiben meg lehet bízni.

Valamikor, amikor az asszisztensképző főiskolát létesítettük, akkor felmerült a minőség kérdése. Tudjátok – bizonyára hallottatok róla, Marosváráshelyen és Kolozsváron is van egy-egy – az érettségi után 3 év. Mind a két városban van azonos profilú állami iskola is. Felvetődött a kérdés, hogyan osztályozzanak a tanárok, mert az állami iskolákban mindenkinek jó jegyet szoktak adni. És különösképpen, hogy az állami iskola román, akkor mindenkit onnan fognak majd alkalmazni. Mi hiába vesszük szigorúan a hallgatóinkat, ha mi rossz jegyeket adunk majd nekik, akkor őket nem fogják alkalmazni. Mi mégis úgy döntöttünk, hogy szigorúan fogjuk őket venni, hogy az iskola minőségi legyen! Nem törődtünk azzal, hogy milyen lesz a végső jegy. Az eredmény az lett, hogy Kolozsváron, ahol tudjuk, hogy Funar a polgármester, még a román kórházigazgatók is a mi hallgatóinkra várnak. Mert amikor gyakorlatozni mentek, akkor nem egy félórával később mentek, nem cigarettáztak, hanem egy félórával hamarabb mentek, mert azt mondták, hogy most van csend, és most lehet igazán tanulni, és nincs köztük egy sem, aki ne helyezkedett volna el. Marosváráshelyen a román sovíniszta igazgató külön ültette őket a versenyvizsgán, és azt mondta, hogy a reformátusok üljenek ide, ellenőrizzem

nehogy csaljanak. A hét helyre több, mint húsz pályázó volt, köztük hét diakonissza, és ez a hét jutott be. Minőségi emberek lettek! Érdekes minőségi embernek lenni, érdemes úgy élni, nem csak nektek, hanem az egész székelységnek, az egész erdélyi magyarságnak, a 43 országba szétszóródott magyar reformátusoknak, hogy ha valaki azt mondja: magyar vagyok, akkor ne gúnyosan mosolyogjanak, ne azt mondják, hogy most is veszekedtek, káromkodtok, hanem tisztelettel hajtsák meg a fejüket. S ha valaki azt mondja, hogy magyar református vagyok, és a református kollégiumban végeztem, akkor derüljön fel azoknak az arca, akik beszélnek vele. Ezt rátok bízta Isten! Kedves tanártestvéreim, rátok bízta Isten, hogy rajtatok át áradjon a minőség szeretete s a minőség vágya az eljövendő nemzedékben, és rátok bízta, hogy ezt megvalósítsátok.

Nem csak mi szeretnénk minőséget. Nebukodonozor is akarta a minőséget. Magának! Az a Nabukodonozor, aki leigázta Izráelt és elfoglalta Jeruzsálemet. S azért parancsolta meg, hogy vigyenek előkelő származású ifjakat, akik értenek a tudományokhoz, akik szépek, értelmesek, mindenkinél többet tudnak, vigyék el őket az ő udvarába, mert ő három év alatt átneveli őket. Az első az volt, hogy a király ételét kellett enniük. Tudjuk, hogy Izráel népének az Ószövetség idején Isten parancsa szerint külön táplálkozási rendje volt. Meg akarta változtatni az étrendjüket, aztán meg akarta változtatni a nyelvüket, felejtsek el a régit az imádsággal és mindennel együtt, és csak a káldeusok nyelvén beszéljenek. Aztán átcserezték a nevüket, hogy a szüleikre se emlékezzenek, hogy felejtsek el Jeruzsálemet. Volt még ilyen átnevelési kísérlet. Valamikor Hitler is így akarta átnevelni az ifjakat, valamikor Sztálin is így akarta átnevelni az ifjakat, s így történt itt nálunk is. De Nabukodonozor most is él. Csak arcot váltott. Csak nevet váltott. Lehet, hogy most a pénz szerelmének, a karrier ígézetének, más szellemiségnek hívják, amely azt mondja, hogy csak magadnak vagy fontos. Ne törődj azokkal, akik a te nyelvedet beszélik, felejtsd el őket, felejtsd el Jeruzsálemet, felejtsd el az iskolát, ahol annyi szépet tanultál, a szüleidet, a régi imádságokat, add el magad, a becsületedet, a tisztaságot, a hűségedet, a minőségi életedet, add el magadat Nabukodonozornak, mert jó dolgod lesz a palotáiban. Több lesz a pénzed, mint másnak.

Dánielék nem akarták eladni magukat. Tartásuk volt. Nem akarták megtagadni önmagukat, nyelvüket, szüleiket, hitüket. Nem ettek a király ételéből! Jöttünk megkérdezni benneteket: van-e tartásotok? Lesz-e tartásotok, amikor kikerültök ebből az iskolából? És amikor jön majd „a százcárcú láthatatlan Nabukodonozor”, amikor azt mondja, hogy nem érdemes becsületesnek lenni, add el a becsületedet, nem érdemes hűségesnek lenni, add el a hűségedet, nem érdemes szeretni azokat, akik felneveltek, felejtsd el őket, nem érdemes másokért élni, és a ráncbízottakért élni, és felemelni azokat, akik közülünk valók, a nemzetünket, az egyházunkat, add el, felejtsd el őket, amikor jön majd Nabukodonozor, lesz-e tartásotok? Mert még itt vagytok Jeruzsálemben, de már nyúl utánatok a keze. Dánieléknek tartása volt!

Valamikor régen a református kollégiumok ezt is adták: a tartást, a hit gerinces tartását. Kis hadsereg vagytok, győzni fogtok-e? Megmarad-e a tartásotok? Dánielék elhatározták, hogy nem esznek a király ételéből. 10 nap múlva szebbnek találtattak mindenkinél. Mert persze voltak olyanok, akik ettek. Voltak olyanok, akik elfelejtették Jeruzsálemet, de róluk nem szól tovább a történet, kihullt a nevük a Bibliából és az üdvtörténetből, mert akik eladják magukat, azoknak kihull a nevük. Csak azoknak marad meg a neve, akik tovább tudják vinni azt, amit rájuk bízott Isten. Mindenkinél szebbnek találtattak. Először tartásuk volt, azután szépségük lett. Mindenki szép akar lenni, ti is. S lehet, hogy reggel, amikor felkeltek, valahova mentek, belenéztek a tükörbe, s megigazítjátok a hajatokat, s ez nem is komikus dolog, az embernek jól kell kinézni, és jó az, hogy ha szép az ember. Csak különböző szépségek vannak. Vannak, akik azt hiszik,

hogy úgy lesznek szépek, ha nagyon hosszú szempillát ragasztanak, ha kifestik a körmüket, és mindenfélét tesznek a fülükbe és az orrukba, és vannak, akik másképpen szépek. Én azt hiszem, hogy édesanyátokra mindig úgy fogtok visszaemlékezni, én legalábbis mindig úgy emlékszem vissza, hogy szép asszony volt. S úgy emlékszem vissza a tanító nénimre is, hogy nagyon szép asszony volt. Ez a szépség azonban belülről jön. Mert vannak kívülről ránc mázolt szépségek, és belülről fakadó szépségek. Az az igazi szépség, amely nem kopik el, amely belülről sugárzó, a szívből jövő. Dsida Jenő azt írja egyik versében: „a szív elárul, mert világít”. A szív világít, átvilágít a szemetek tekintetén, a kezetek mozdulatán, a hangsúlyotokon, a mosolyotokon, az arcotokon, nem lehet elrejtteni. A szív elárul, mert világít. Jöttünk megnézni, hogy szépek vagytok-e? Van-e belső szépségetek? Meg tudtok-e maradni igaznak Isten közelében?

Előállították őket Nabukodonozor elé, és akkor kiderült, ahogy itt írva van, hogy adott Isten nekik tudományt, értelmet, bölcsességet, s tízszerre okosabbaknak találták őket mindenkinél. Minőségi emberek lettek. Adott Isten nekik. Mert Isten adja. Ezt az iskolát, a református kollégiumot is Isten adta. Adta sok száz évvel ezelőtt, aztán elvették, Isten azonban visszaadta. Isten adta nektek a diákokat, és Isten adta nektek a tanárokat, és nekünk, hogy szerethessük ezt a kollégiumot, és ápolhassuk, hogy növekedjenek benne az új nemzedékek. Isten adta. Segítsen meg titeket Isten, hogy tízszerre okosabbak legyetek!

Jöttünk megnézni: van-e tartásotok, szépek vagytok-e, adott Isten nektek itt tudományt? Tízszerre többet tudtok-e, mint mások? Isten segítsen meg benneteket, hogy úgy legyen. Mert oda kell állni szépségünkkel, tudományunkkal a király elé. Nem csak Nabukodonozor elé, nem csak a világi királyok elé, hanem egy másik király előtt, a menyeyi Király előtt. Amikor Dánielék ott álltak Nabukodonozor előtt, gondolatban a menyeyi király előtt álltak. Neki számoltak el, hogy majd a nagy Babilóniában milyen becsülettel fognak szolgálni Istennek. Ismeritek Dániel könyvének a történetét. Bekerültek a tüzes kemencébe is, az oroszlánok vermébe is Istenért, de Ő megőrizte őket. És becsülettel elvégezték a munkát, amit ott rájuk bízta. Ti is és mi is a menyeyi király előtt állunk, egyházkerületestől, egyházmegyéstől, tanári karostól és diákoktól. Nem is mi jöttünk megnézni, hanem Ő néz benneteket szüntelenül: van-e tartásotok, van-e szépségetek, van-e kegyelemből kapott tudományotok, hogy szolgáljatok majd, hogy gerincesen megálljatok velem, és hogy egy népet közelebb vigyetek Istenhez, a tudományhoz, a kultúrához, a civilizációhoz és a jövődőhöz az ő kegyelméből. Ámen.

Sepsiszentgyörgy, Református Kollégium, 1998. április

A Genezáret partján

Önvizsgálat pünkösdre

Kérdések: Engedelmes vagyok-e az Isten Lelkének? – Nem állok ellen a Lélek vezetésének? – Tudom-e, hogy aki vétkezik e Lélek ellen, nem bocsátatik az meg neki sem ezen, sem a másvilágon? – Figyelem-e Isten Lelkének munkáját a magam és mások életében? – Tudok-e őszintén örülni annak, ha a Lélek jóra vezérel, a hitetlenséget hitre, a gonosz életet tisztára változtatja? – Nem vagyok hasonló a tékozló fiú bátyjához, aki haragudott, amikor fivére hazajött?

Ismerem-e az anyaszentegyházat az egyes felekezetek és külsőségek fölötti egységében? – Mennyiben szolgálom Krisztus folyton épülő láthatatlan egyházát az én gyülekezetemben? Mit teszek e gyülekezet érdekében? – Teszek-e valamit fogvatkozásai pótlására? – Nem a közönyösek, nem a gúnyolódók között vagyok-e? – Imádkozom-e azért, hogy a lelkipásztornak adassék erő és bölcsesség az Igének hirdetésére? – Hívogatok-e másokat az Isten házába és vallásos összejövetelekre? – Buzdítom-e hitsorsosaimat egyházunkhoz való hűségre és ragaszkodásra? – Olvasom-e rendszeresen a Bibliát? – Keresem-e azokat az alkalmakat, amelyeken hitsorsosaimmal ápolhatom a testvéri közösséget?

Mennyiben törődöm magyar református egyházzal? – Ismerem-e múltját, jelen céljait és segítem-e isteni rendeltetésének betöltésében?

Mit tudok Isten Országa terjedéséről és Krisztus híveinek buzgóságáról más országokban? – Érzem-e a felelősséget idegenbe szakadt véreink hitéletét illetően? – Mi lett volna, ha a körülöttünk élő népek közé idejében elvittük volna Krisztus evangéliumát? – S mi lesz, ha e szent kötelességünket ezentúl is elmulasztjuk?

Tanácsok: Ha elmélkedésem nemes elhatározásokra vezetett, vidd imádságban az Isten elé, hogy megérlelje azokat, hogy lelkesedésed ne csak szalmaláng legyen. Becsüld meg a kicsiny szolgálatokat, amikre indít az Úr Lelke. Előbb légy hűséges egy talentummal s azután bízaton több szolgálatra. A Lélek semmi esetre sem indít olyan munkára, amely egyéni önző vágyaid kielégítésére szolgál. Ne oltsd hát meg az Isten Lelkét, ha olyan munkára hív és küld, amely nem tűnik fel előtted könnyűnek és kellemesnek. Szolgálatodra szüksége van szeretteidnek, gyülekezetednek, egyházadnak, hazádnak, az egész világnak, az Isten Országának.

(A Presbiter c. folyóirat 1999. május–júniusi számából)

Alkalmi prédikációk

Keresztelési prédikáció

Szokody Gyula

Az Úr az én pásztorom!

Alapige: Zsoltárok 23,1

Mennyi sóhaj, könny és jaj előzött meg míg megérkeztél hozzánk. Mennyi imádság szállt érted az ég felé, amíg csak reménység voltál a számunkra és nem látható eleven valóság. Míg csak sejtelem, álomkép, reménysugár szötte jövődő várt reád, imádságos, félelmes aggodalommal ó milyen sokszor vettünk körül. Mikor megérkeztél annyi könny és szenvedés útján, ó de meleg szeretet vett közül, te parányi ki élet, te áldott isteni ajándék!

Ó de jó Pásztorod volt néked – aki olyan félelmes pillanatok között –, a halál árnyékának völgyén át elvezetett ide hozzánk, közénk, haza. Őrzött, oltalmazott, védett, amíg a félelmes pillanatok csöndjébe, mint angyalok szava, fel nem sírt belőled az élet. Reánk bízott érték, drága és szent ajándék lettél nekünk te gyermek! A pásztorok Pásztora, az életet ajándékozó Úr hozott! Rózsás arcodon még az Isten képére és hasonlatosságára teremtett ember tisztasága látszik. Mosolyod még olyan, mint az angyalok mosolya, amikor átsuhan lágyan az arcodon.

Meddig marad rajta e mosoly?

Míg nézem az arcod – mintha tükörbe néznék –, a vonásaidban látom magam. Megismerem önmagamat a vonásaidon. Ó, de tiszta ez a tükör, a te arcod! De ragyog rajta a jó Pásztor őrző szerelmének fénye! De más képet mutat már az én orcám tükre, pedig milyen azonosak a vonásaink! Te tiszta vagy, mert az Isten alkotó fénye sugárzik rólad, mint az új pénznek szétszóródó fénye. Én pedig már nem tudom úgy visszatükrözni az Isten dicsőségét, mert halovány és homályos vagyok az élet országútjának tapadó szennyétől. De így is tükör szeretnék lenni Uram.

Most már ennyi fájdalom után a miénk vagy fiam! Vérünkéből való vér, szívünkéből való szív, az életünk egy darabja. Mégis más vagy! Más a szíved, mint a miénk! Más a szíved dobbanásának üteme, mint a miénk! Lehet, hogy most egy ideig együtt megyünk a nagy életúton, de fájdalmas rágondolni, hogy egyszer a mi utaink is elválnak és mások lesznek. Más lesz talán a te utad, mint a miénk!

Azért addig, míg a szemed látni nem tud, az ajkad szólani nem tud, a lábad lépni nem tud, átadlak fiam annak, aki adott nekünk! A legjobb Pásztornak! Aki nekem is Pásztorom. Aki engem is vezet. Ő áldjon meg, mint ahogy egyszer megáldotta a kisdedeket! Vegyen a karjára és tanítson járni „az Ő ösvényein”, hogy amikor mi fáradtan lemara-dunk erről az életútról – mert haza hív majd az atyai szó –, akkor te járj tovább is a jó Pásztor útján!

Tanítványává teszek ennek a Pásztornak fiam azáltal, hogy én is engedelmeskedem az ő nagy parancsának: „*Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevébe!*”

Átadlak a mi Pásztorunknak!

Légy mindig tiszta fiam Pásztorod előtt, mint a víz, mely a kereszteléskor a fejedre ömlik! Légy engedelmes néki és teljesítsd mindig, amit a Pásztorod parancsol néked!

Növekedj Isten és emberek előtt való kedvességben, hogy megőrizzen, megáldjon és veled legyen Krisztus az életed minden napján! Hogy boldog vallomása legyen mindket-
tőnknek: „Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm.”

Ifjúsági bibliára

Sándor Endre

Vámosújfalú – Magyarország

Amikor elcsüggedt a lelkem, az Úrra gondoltam

Alapige: Jónás 2,4–8

Ősi emberi megtapasztalás, hogy ha valaki nem adja át az életét Istennek, amikor arra lehetősége van, később nagyon nehéz élethelyzetbe kerülve döbben rá, hogy a Hatalmas Isten kezében van az élete. Jónás előtt is ott volt a lehetőség: megtérhetett volna, mehetett volna Ninivébe, végezhetett volna a feladatot, amit Isten rábízott, mégis az ellenkező irányba ment. Erősnek érezte magát, maga akarta irányítani az életét, és végül nagy keservesen talált vissza Istenhez. Valósággá vált az életében az, amit Jézus így mond: „Aki meg akarja tartani az életét, elveszíti, aki viszont elveszti az ő életét énérettem és az Evangéliumért, megtalálja azt.”

Jónás történetében benne van mindannyiunk élete és szenvedése. Jónás útja prófétai út, Isten embere útján kell végigmenni. Pál apostol ezt írja: „én pedig meghalok, és úgy találtaték, hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van.” (Róm 7,10) Másutt ezt így magyarázza: „Mert én a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek.” (Gal 2,19) Meg kell halni a világnak, hogy Istennek tudjunk élni. Hány-szor érezzük mi is magabiztosnak magunkat, s aztán fordul az életünk, ott vergődünk a tenger fenekén Jónással és rádöbbenünk, hogy nincs más lehetőség. Magunkat nem tudjuk megmenteni, az emberek segítségére pedig hiába számítanánk, hiszen Jónást is inkább kidobták, hogy a saját életüket megmentse. Jónás ebben a mélységben Istenhez kiáltott, az Ő kezébe akart belekapaszkodni.

Jónás valamikor templomba járó ember volt, de amikor Isten feladatot bízott rá, elmenekült. Most a mélységben tér meg Istenhez. Mennyi szenvedéstől megmenekült volna, ha nem fordít hátat Istennek! És mennyi szenvedést és küszködést elkerülhetnének a mi gyermekeink is, ha a konfirmációban valóban elköteleznék magukat Isten ügyének és nem térnének le az útról! Csodálatos lenne, hogy ha valakit egyszer az Úristen megállított a lejtőn, az nem indulna el újra lefelé! De az ember mégis újra és újra kísérletezik és a maga erejét próbálgatja. De amikor olyan nyomorúságba kerül, amikor a lelke, az élete van veszélyben, akkor az ember elkezd imádkozni. A menekülő próféta is imádkozik. Könyörög a mélységben Isten irgalmáért. És Isten meghallgatja, lenyúl érte és felkarolja. De előbb meg kell élnie, át kell éreznie, hogy nincs más lehetőség. Jónás, az Istennek hátat fordító ember, a modern ember mintaképe nagyon nagy mélységet kell megjárjon, hogy végül engedjen Istennek.

A történet figyelmeztet bennünket is: akik elindultunk Isten útján, akiket elhívott valamilyen feladatra, vigyázzunk, el ne bízzuk magunkat, el ne feledkezzünk arról, hogy nem a mi érdemünk az, amit Isten Lelke rajtunk keresztül végez! Vigyázzunk, ne engedjünk a Sátán csábításának! „Vigyázzatok! Alljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek!” És vigyázzunk a gyermekeinkre is! Nem tudjuk megvédeni őket mindentől,

nem dönthetünk helyettük, de igenis felelősek vagyunk azért, hogy a nehéz helyzetben mire tudnak visszaemlékezni, mibe tudnak kapaszkodni. Jónás visszaemlékezett a templomra és megmenekült. Nekünk is tanítanunk kell a gyermekeinket, természetessé tenni a templomba járást, az imádságot, hogy ha fiatalságukban el is tévelyednek, a bajban legyen mire emlékezniük, legyen hova visszatalálniuk. Jónás megtanulta, hogy nem a vihar, nem a tenger a legnagyobb veszély, hanem az, ha Istennel nincs rendezve a viszonyunk, mert minden baj ebből származik.

Jónás megszabadult, és újjászületett az élete, hála és engedelmség töltötte be. Ahogy a zsoltáros mondja: „Hálával áldozzál az Istennek, és teljesítsd a felségesnek fogadásodat!” (Zsolt 50,14) „Néked áldozom hálaadásnak áldozatával, és az Úr nevét hívom segítségül.” (Zsolt 116,17) Ha megtapasztaltuk az Ő szabadító erejét, ahogy Jónás is átélte, adjunk érte hálát és hirdessük Isten nevét egész életünkkel! Ámen.

Temetési prédikáció

Lengyel István

Magyarfenes

De nem vagyok egyedül

Alapige: János 16,31–33

Kedves Testvéreim! Gyászoló gyülekezet! Az Ige, amit felolvastam előttetek, Jézus búcsúbeszédei közé tartozik. Jézus – szinte úgy is fogalmazhatnák – a kereszt alól még visszaszól, búcsúzkodik, jó tanácsokkal látja el a tanítványokat. A hátramaradó tanítványok próbálják követni a Jézus által mondottakat, de mint sokszor máskor, most sem értik igazán.

Ugyanebben a részben előzőleg arról olvasunk, hogy: „Ti is azért most szomorúságban vagytok...” (Jn 16,22). Itt állunk mi is, ma élő tanítványok e koporsó mellett és nagy szomorúságban vagyunk, de bízunk abban, hogy Jézus az Ő ígérete szerint majd újból boldoggá tesz minket!

Jézus Krisztus immár nem példázatokban, hanem konkrétan beszél. Most már kezd felvillanni a dolgok jelentése a tanítványok értelmében. Hozzánk is igen határozottan szól, s Jézus Krisztus mennyei világossága elnyomja életünk sötétségét.

Krisztus Urunk azt kérdezi: Most hisztek? Nyilvánvaló, hogy Ő Istentől jött! Nyilvánvaló, hogy Ő a váltság munkáját végezte el, s mindezt *érted*, hogy szomorúságodból immár megértve és megélve Őt öröme legyen. Most tőletek kérdezi a ti Megváltótok: Hisztek-e? Hiszitek-e, hogy Krisztus az ígéret szerint eljövendő? Mert ha hiszitek, akkor letörölhetitek szemetek sarkából a könnyet, és bátran nézhetek elébe az életnek, ti is kiki még az innesső parton vagytok.

„Ímé, eljő az óra, és immár eljött, hogy szétoszoljatok, kiki az övéihez...” (32a. v.). Bár itt Jézus magáról és tanítványairól beszél, mégis az örök érvényű isteni kijelentés mintha a mi élethelyzetünket ábrázolná ki. Most itt állunk e koporsó mellett, de nem sokára kikisérjük szeretett testvérünket a temetőbe. Azután pedig mi, élők, akik még Isten akarata szerint hátramaradtunk a kegyelmi időben, hazatérünk otthonainkba, a mieinkhez. Folytatjuk életünket, azt a küldetést, amit Isten reánk bízott.

„Ímé eljő az óra, és immár eljött, hogy szétoszoljatok kiki az övéihez, és engem egyedül hagyjatok” (32a. v.). Jézus magáról és az Ő szenvedéseiről szól, de az Ő életének sorsában a miénk is benne van. Elhunyt Klára testvérünk is az öregségben, betegségben, bajaiban, gondjaiban igen sokszor *egyedül* volt. De a testvér, a jó édesanya, a szeretett nagymama, dédmama mindig veletek volt csodálatos módon, az érettetek mon-

dott imádságain keresztül. Ha ti nem is voltatok itt, mellette, ő szeretetben, lélekben és imádságban mindig veletek volt, kísérté a ti életutatókat.

Amikor a halálhír hallatára a gyülekezet tagjaival együtt meglátogattuk a családot, a házi istentisztelet után előkerült szeretett testvérünk imádságos könyve, amelyben a „Betegségben”, „Öregségben”, de főleg a „Magányosságban – Egyedüllétben” fejezeteknél a lapok a sok használattól már bepiszkolódtak, kikoptak, kilyukadtak, majd egy gondos kéz megragasztotta egyik-másik lapot. Ez annak a jele, hogy igen sokszor olvashatta ezeket az imádságokat. Nagy segítség volt számomra, hogy megmutatták a család tagjai ezt az imádságos könyvet, hiszen a „Magányosságban – Egyedüllétben” fejezetnél találtam rá erre a János evangéliumából vett Igére is, amit előttem felolvastam. Klára testvérünk egyedüllétének csöndjét az Isten Igéje töltötte be, és érezte, egyre inkább érezte az Úr közelségét, ahogyan az Ige mondja: „...de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van” (32b. v.). Elhunyt testvérünk ismerte ezt az Igét és ennek értelmét, hiszen az imádságot is már szinte kívülről tudhatta...

Mégis, van egy pillanat az életben, a földi élet végén, amikor minden segítség ellenére egyedül maradunk, és egyedül kell megállnunk a minket hazahívó Úr előtt. Ebben a végső pillanatban békességünk csak akkor lehet, ha ismerjük Őt, ha hiszünk Benne, és el tudjuk értelmünk utolsó gondolatával mondani magunkban: „de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van”.

„Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békességetek legyen én bennem.” (32a. v.) Klára testvérünk nagyon készült, de nem tudott eljönni a bűnbánati nagyhétre. Nagyon szeretett volna együtt úrvacsorázni a gyülekezettel, de akkor már a betegség által okozott gyengeség miatt ágyban feküdt. Mégis részesült az úrvacsorában a saját hajlékában. Ráncai kisimultak, hangja átmelegedett, lelke megnyugodott. 79 esztendő után, 25 évi özvegyesség után, lelke békességet nyert az Úrban.

Az Ige ekképpen fejeződik be, és így vigasztal minket: „E világon nyomorúságtok léssen: de biztatok: én meggyőztem a világot” (33b. v.). A földi élet sok kísértését, gonoszságát, bűnét Krisztus legyőzte. Minket, embereket a bűntől és a haláltól megváltott. Mennyei honpolgárságot szerzett mindazoknak, akik „békességet” nyertek általa. Ha Klára testvérünk koporsójára nézünk – ez vigasztal minket, ha a magunk eljövendő életére gondolunk – ez bátorít: „biztatok, én meggyőztem a világot. Ezt soha ne feledjük! Ámen.

(Elhangzott Topai Andorné Bíró Klára magyarfodorházi özvegyasszony temetésén)